

Online- och webbnyheter

Nr 2006:1 2006-03-13

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av Svensk förening för informationsspecialister. Syftet är att hålla läsarna à jour med online-/webbranschen vad gäller information för yrkesmässig användning. Det är avgränsat på i princip samma sätt som Electronic Information Report (EIR), EContent (EC), Information Today (IT), NewsBreaks, Information World Review (IWR) och Online. Dessa tillhör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), Dagens Media, Resumé, Ny teknik (NT) m fl.

Nyhetsbrevet är som vanligt indelat i Internationellt och Sverige. Den viktigaste nyheten internationellt sedan det förra "ordinarie" nyhetsbrevet är nog utgången av kampen om AOL. Då rapporterade jag ju om att Google och Microsoft kvarstod som spekulanter sedan Yahoo! hoppat av. Den kampen är nu avgjord. I mitten av december avtalade Google med AOL om att köpa 5 % av dess aktier (köpesumma 8 miljarder kr). Därmed fortsätter AOL att nyttja Googles sökmotor och material från AOL indexerades i Googles sökmotor. Men viktigast för Google är att det utestänger rivalen Microsoft från att samarbeta med AOL. Frånsett denna nu "gamla" nyhet har det faktiskt inte hänt något som jag vill kalla spektakulärt. VNU är till salu, men den kampen är ännu inte avgjord. Senaste budet lyder på 70 miljarder kr ...

De viktigaste händelserna i Sverige är färskare. De rör Infodata och BTJ, dvs de bolag som för mindre än ett år sedan ingick i samma koncern men som sedan i somras inte alls har med varandra att göra. De har nu, på varsitt håll, genomgått en delning. Det sammanslagna BAF (Bonnier Affärsinformation) och Infodata, dvs BAF Infodata, bytte i början på året namn till Bisnode. Samtidigt delades Infodata i tre delar i form av bolagen InfoTorg, Infodata och Infodata Direct. Vad gäller BTJ så omvandlades BTJ Nordic den första mars till BTJ Group och delades i två separata bolag: BTJ Sverige och Seelig. Strax innan dess hade BTJ sålt Boktjänst.

Javisst ja - beträffande internationella nyheter glömde jag att nämna att Googles aktie har sjunkit rejält sedan årsskiftet. Det kan faktiskt betecknas som spektakulärt eftersom nästan alla förutsett en fortsatt uppgång i år. Mer om detta - och mycket annat förstås - i detta, trots en ganska händelsefattig period, "alltför" tjocka (26 sidor) nyhetsbrev!

Lars Klasén
InfoTorg
lars.klasen@infotorg.se

Rättelser till nyhetsbrev 2005:5

- BTJ erbjuder precis som tidigare fulltextåtkomst till Mediarkivet och Presstext via Artikelsök. Det jag skrev i min notis var fel pga att jag misstolkat källan. Jag ber härmed om ursäkt!
- Wolters Kluwer Health beräknas omsätta 8 miljarder kr (inte 8 miljoner kr som jag skrev).

1. Internationellt

1.1 STM

Scopus lanserar Citation Tracker; utmanar (men kan nog inte slå ...) ISI Web of Science. Elseviers Scopus har lanserat Citation Tracker, en ny tjänst för väsentligt mer avancerade analyser än den traditionella "Cited by"-funktionen. Den kan nyttjas för artiklar från 1996 vad gäller medicin, biologi, sociologi mm och inom övriga områden från 1996. Detta kan jämföras med ISIs Web of Science, som har täckning ända från 1900 och i vissa avseenden har mer avancerade analysfunktioner. Amanda Spiteri vid Scopus säger också att Citation Tracker inte är avsedd för bred bibliometriska analyser utan närmast för individer som vill analysera ett avgränsat forskningsområde.

(NewsBreaks 23/1 2006, EC Xtra 27/1 2006, KnowledgeSpeak 26/1 2006, IWR Febr. 2006)

Scirus indexerar IOPs tidskrifter. Indexeringen omfattar samtliga Institute of Physics (IOP) Publishing tidskrifter från starten (den äldsta 1874), med 200.000 artiklar i fulltext, och flertalet av de tidskrifter man samarbetar med.

(EIR 9/1 2006, NewsBreaks 26/12 2005, EC Xtra 20/12 2005, KnowledgeSpeak 21/12 2005, Online Mar/Apr 2006, IT Febr 2006)

Thomson Scientific lanserar Web Citation Index för indexering av Open Access-material; även ProQuest ansluter sig. Det gäller preprints, artiklar, rapporter, avhandlingar, konferenshandlingar mm. Tjänsten har utvecklats i samarbete med NEC (USA), Australian National University, California Institute of Technology, Cornell University, Max Planck Society, Monash University, University of Rochester och NASA Langley. Nu i februari gav ProQuest tillåtelse för Thomson Scientific att indexera ProQuests Digital Commons-material (som bl a innefattar material från Columbia University, National Oceanic and Atmospheric Administration och Trinity University).

(IWR 23/11 2005, Thomson 29/11 2005, NewsBreaks 21/11 2005, EC 2/12 2005, EIR 12/12 2005, 6/2 2006, ProQuest, Thomson 25/1 2006, KnowledgeSpeak 23/1 2006, Online Mar/Apr 2006)

Användningen av Thomson ISI Web of Knowledge ökade med 62 % 2005. Antalet användarsessioner var 54 miljoner. Det innebär en ännu större ökning i antal sessioner än 2004 (då användningen ökade med 85 %). Antalet sessioner per kund ökade med 27 %.

(Thomson 9/2 2006, KnowledgeSpeak 13/2 2006, IT Mar. 2006)

Thomson Scientific satsar på analysverktyg. Den tidigare annonserade Analyze Tool kan nu nyttjas vid ISI Web of Science, INSPEC, PsycINFO, CAB Abstracts, FSTA m fl. *(Thomson 20/1 2006)*

Thomson Gale kompletterar Health and Wellness Resource Center med videofilmer. Det rör sig om drygt 700 videos inom 60 medicinska områden (onkologi, reumatologi, neurologi etc). Varje video är försedd med biografier av de medverkande (läkare, sjuksköterskor, patienter ...). Transkriberad text finns att tillgå separat. *(News Breaks 12/12 2005)*

ArticleFinder gratis - igen. Infotrievess ArticleFinder kan nu sökas gratis och funna artiklar köpas styckvis (till en snittkostnad av 250 kr per artikel, varav 90 kr tillfaller Infotrieve). ArticleFinder var gratis från starten 2000 men blev betaltjänst 2003 (årsabonnemang 800 kr för individuella användare). ArticleFinder innehåller 26 miljoner referenser, varav 8 miljoner med abstracts, till artiklar i 54.000 tidskrifter. (www.infotrieve.com)

(EC Xtra 6/1 2006, NewsBreaks 16/1 2006, EIR 16/1 2006, KnowledgeSpeak 9/1 2006, Infotrieve 5/1 2006, Online Mar/Apr 2006)

FRANCIS är nu tillgänglig via CSA Illumina. FRANCIS, som produceras av franska INIST-CNRS, är en bibliografisk databas inom humaniora och samhällsvetenskap. Den täcker över 4.000 tidskrifter och innehåller 1.6 miljoner referenser inkl abstracts (flertalet på engelska). Även annat material täcks. FRANCIS har speciellt bra täckning vad gäller Europa. *(EC Xtra 7/2 2006, CSA 31/1 2006)*

CABI på väg med CAB Abstracts Full Text Select. CABI Publishing är på väg att öppna sitt fulltextkomplement till CAB Abstracts. Den kommer initialt att innehålla 10.000 artiklar, varav flertalet inte finns online sedan tidigare. (*Knowledgespeak* 13/12 006)

EBSCOs humanioradatabas får internationell täckning. American Humanities Index har utvidgats med hundratala "internationella" källor och bytt namn till Humanities International Index. Den täcker 1.900 källor och innehåller 1.6 miljoner referenser (förutom artiklar även böcker mm). Databasens fulltextdel heter Humanities International Complete. (*NewsBreaks* 9/12 2005)

The Music Index blir tillgänglig via EBSCOhost. Den innehåller referenser till artiklar i 725 internationella musiktidskrifter mm. (*EC Xtra* 27/1 2006)

Wiley har förvärvat InfoPOEM (Patient-Oriented Evidence that Matters). InfoPOEM tillhandahåller dagliga nyheter och en sökbar databas med utvalt material från över 100 ledande vetenskapliga tidskrifter. Tjänsten kan förutom via webben nås med handdatorer. (*Research Information* Dec 2005/Jan 2006, *Newsbreaks* 30/1 2006, *Online* Jan/Feb 2006)

Ovid lanserar ClinicalResource@Ovid. Tjänsten ger samlad åtkomst till "tillförlitlig" information från Clin-eGuide (diagnoser, behandlingsråd), 5-minute Consult Database (information om sjukdomar) och Facts & Comparisons (läkemedelsinformation) samt MEDLINE, patienthandledningar inom 4.000 områden. Därtill ges befintliga Ovid-kunder direkt åtkomst till de böcker, tidskrifter etc som de abonnerar på. ClinicalResource@Ovid är avsedd att vara en "snabb" källa till information som ska kunna anlitas i samband med att en patient behandlas. (*EIR* 30/1 2006, *Ovid* 18/1 2006, *EC Xtra* 20/1 2006, *IT* Mar. 2006)

(Anm: Satsningar inom området evidence-based medicine (EBM) är helt klart "inne". Förutom de två ovan nämnda tjänsterna InfoPOEM och ClinicalResource@Ovid så lanserade ju Elsevier på Online Information betaversionen av sin EMCare med referenser från 2.700 tidskrifter. Och ProQuest annonserade nyligen att man är exklusiv återförsäljare av Evidence Matters).

Nya ämnesinriktade portaler och sökmotorer. Ämnesinriktade ("vertikala") portaler och specialiserade sökmotorer finns det gott om. Här några ur nyhetsflödet på senare tid. eMolecules har lanserat Chmoogle, som är en gratis sökmotor inom kemi. Ambitionen är att "indexera all allmänt tillgänglig information inom kemi i världen". (*IT* Jan. 2006, *IWR* Jan. 2006, *Online* Mar/Apr 2006). Fealth.com lanserar en sökmotor inom hälsoområdet. Den tillhandahåller "relevant och tillförlitlig" information och kan licensieras för användning i intranät och på egna webbplatser. (*Fealth* 6/3 2006, *Knowledgespeak* 8/3 2006). KnowledgeStorm och IT Business Edge lanserar tillsammans FindTech Insights. Den tillhandahåller nyheter, forskningsresultat, analyser mm och redogör för trender inom teknik. Den är en del av den bredare vertikala sökmotorn FindTech. (*FindTech*, *Knowledgespeak* 9/2 2006). Flight, som ingår i Reed Business Information, lanserar den nya portalen www.flightglobal.com, som ger tillgång till nyheter, marknadsinformation mm samt över 1 miljon foton från flygindustrin, från 1909 och framåt. (*Knowledgespeak* 22/2 2006). Reed Business Information står också bakom ReedLink, som nyligen utvidgats till att täcka även marknaderna för medicin, biologi etc, med länkar till tidskrifter, produkt- och företagsinformation mm. (*RBI* 20/1 2006, *Knowledgespeak* 23/1 2006)

Springer, Blackwell och OUP säger ja till open access. Efter överenskommelse med Wellcome Trust har Springer (som ger ut 1.200 tidskrifter), Blackwell (805) och Oxford University Press (180) ändrat sina licensvillkor så att de medger att artiklarna i deras tidskrifter görs omedelbart tillgängliga på Internet för gratis åtkomst. (*Knowledgespeak* 16/12 2005, *ACTeN* 9/1 2006)

Portico framtidssäkrar Elsevier ScienceDirects e-tidskrifter. Portico har utsetts som officiellt arkiv för Elsevier ScienceDirects e-tidskrifter. Det gäller såväl dagens 2.100 tidskrifter som kommande tidskrifter. Portico är en icke-kommersiell organisation med syfte att arkivera och säkra vetenskaplig information i elektronisk form för framtiden. Den startades av JSTOR, stöds förutom av JSTOR av Mellonstiftelsen, Ithaka, Library of Congress och vidareutvecklas av JSTOR och Ithaka. Elsevier

deponerar sedan tidigare sina tidskrifter vid Nederländernas national bibliotek Koninklijke Bibliotheek. (*Portico 20/12 006, Elsevier 20/12 2005*)

1.2 Affärs-, företags-, nyhets-, rätts- och produktinformation

HighBeam ändrar strategi: gör en del gratis. HighBeam har nu officiellt lanserat sin gratisdel, som innebär att information från närmare 400 tidigare betalkällor nu är gratis. Bland dessa finns BusinessWire, Financial Management, Science News och USA Today, totalt med över 1.5 miljoner artiklar. Ingen registrering krävs. HighBeams betalversion ger tillgång till över 35 miljoner artiklar från 3.000 källor. Snart tillkommer bl a Washington Post, Knight Ridgers tidningar och mer information från Oxford University Press (totalt 200 titlar (referensverk mm) med totalt en halv miljon artiklar).

Den ursprungliga planen för HighBeam (och dess föregångare Alacritude) var att inget skulle vara gratis – ”men tiderna ändras” (som HighBeam säger) – och nu är det i stor utsträckning annonsfinansiering som gäller. HighBeam har 6 miljoner ”besökare” per månad, varav gratismedlemmar (som registrerat sig) är 2.5 miljoner. Ca 5.000 är betalande abonnenter (à 160 kr per månad eller 800 kr per år).

(*HighBeam 30/1 2006, EC Xtra 31/1 2006, NewsBreaks 6/2 2006, ShoreLines 7/2 2006, EIR 6/2 2006*)

Hoover's nya version i beta; integrerar information från D&B i sökresultaten. D&B-ägda Hoover's, som hittills tillhandahållit företagsinformation från D&B separat, presenterar i en ny version (ännu i beta), baserad på sökmotorn FAST, D&B-informationen tillsammans med informationen från Hoover's. Den nya versionen får mycket beröm i Information Todays NewsBreaks.

(*EIR 6/3 2006, NewsBreaks 6/3 2006*)

Tyska onlinetjänsterna inom affärs- och företagsinformation Genios och GBI i kartell. De två ledande tyska onlinetjänsterna inom affärsinformation Genios och GBI samverkar sedan i höstas under namnet ”GBI-Genios Deutsche Wirtschaftenbank” kring innehåll och databaser. Den är den utan konkurrens största tjänsten vad gäller tyskspråkiga media (tidningar, tidskrifter, nyhetsmedia, ...) inom affärsinformation. Därtill ges bl a tillgång till företagsinformation från Creditreform, D&B, Hoppenstedt m fl. Genios och GBI har haft visst samarbete sedan 2003.

(*Genios 15/3 2003, GBI 9/12 2005*)

EBSCO lanserar Executive Daily Brief för bevakning av affärsinformation. EBSCO har tillsammans med Content Analyst Company startat bevakningstjänsten Executive Daily Brief, som bevakar 10.000 källor (mest avgiftsbelagda) affärsinformation. Det som sägs vara unikt för tjänsten är dess funktioner för automatisk anpassning till användarnas ämnesområden, vilket sker genom att löpande tillföra systemet information om innehållet i de artiklar användarna väljer att läsa. ”Arkivsökning” tillhandahålls via EBSCOhost. EBSCO förnekar att tjänsten är avsedd att konkurrera med andra onlinetjänster med affärsinformation (som Factiva, LexisNexis, ...).

(*EIR 23/1 2006, EC Xtra 13/1 2006, IT 10/2 2006, IT Febr 2006*)

The Deal lanserar tjänst för att hålla koll på företagsauktioner. Den heter Auction Block och består av en databas som f n täcker 900 företagsauktioner, sökbara (och möjliga att bevakas) via bransch och pris. Abonnemang kostar 27.000 kr/år för en användare och 43.000 för fem. TheDeal tillhandahåller sedan tidigare en rad tjänster relaterade till sammanslagningar och förvärv, bl a en nyhetstjänst, en M&A-databas och publikationerna The Deal och The Daily Deal.

(*www.deal.com*) (*EIR 9/1 2006*)

Edgar Online ska börja med företagsinformation från Kina. Informationen hämtas från Shanghai- och Shenzhen-börserna (med vilka Edgar samarbetar) och ska göras tillgänglig för kunderna till Edgars produktsvit I-Metrix under första halvåret. Samarbetet ger också möjlighet för Edgar att marknadsföra sig i Kina. (*EIR 23/1 2006, EC Xtra 24/1 2006*)

Webbolt startar annonsfinansierad tjänst; byggs och marknadsförs av ECNext. 2003 startade Webbolt en betaltjänst för nyhets- och affärsinformation inom branscher som metaller, papper, plaster, petrokemi, medicin, energi mm. Nu övergår man till annonsfinansiering. (EIR 23/1 2006)

Special Cuts startar bevakningstjänst för medier inom online, information och bibliotek. Bland källorna för denna betaltjänst finns såväl betal- som gratiskällor, bl a Knowledgespeak, VIP Eye, Serials e-news, Research Information, Managing Information och Financial Times. (www.specialcuts.co.uk) (Knowledgespeak 31/1 2006)

Silobreaker lanseras i USA. Silobreaker, som hittills lanserats i Europa, försöker sig nu också på USA med sin mediebevakningstjänst, inriktad mot konflikter, oroligheter etc globalt. Tjänsten baseras på bevakning av 10.000 källor och drivs av svenska Infosphere och Elucidon (UK). Abonnemang kostar 1.600 kr första året. (NewsBreaks 27/2 2006, KMWorld 1/3 2006, Silobreaker 22/2 2006)

WSJ.com går vidare med LexisNexis-samarbetet: startar Law Page och Law Blog. I november förra året blev LexisNexis exklusiv distributör på WSJ.com för advokatfirmor i Nordamerika. WSJ.com tar nu helt enligt plan tillfället i akt genom att ta fram två nya produkter som riktar sig just till dessa. Law Page samlar rättsrelaterat material från Wall Street Journal, Dow Jones Newswire och LexisNexisägda Mealeys.com. Law Blog kombinerar rättsinriktat material ur Wall Street Journal och från Dow Jones reportrar med blogginformation. Två journalister med juridik som specialitet anställs för att sköta produkterna. (EIR 9/1 2006, EC Xtra 6/1 2006, IT Jan. 2006)

Wolters Kluwer lanserar internationell onlinetjänst inom processrätt. Tjänsten, KluwerLitigation, ger tillgång till material (lagar, regler, rättsfall, kommentarer, referensmaterial mm) i 50 länder. Den ingår i Kluwer Law International. (NewsBreaks 21/2 2006, EC 17/2 2006)

Thomas Publishing slutar med tryckta produktregister; förlitar sig helt på online. Det 100:e, som publiceras nu i februari blir det allra sista. (www.ThomasNet.com) (Knowledgespeak 29/11 2005)

1.3 Referensverk mm

Fortsatt debatt kring Wikipedias trovärdighet. Att allt som står i Wikipedia inte är sant är väl känt sedan tidigare. Men de falska uppgifterna i Wikipedia om att journalisten John Siegenthaler skulle ha varit inblandad i mordet på John och Robert Kennedy har väckt extra stor uppmärksamhet. Fallet har nu lett till att bara registrerade användare får lägga in ny information. Därtill har antalet nya artiklar i den engelskspråkiga versionen begränsats till 1.500 per dag. Försägs att New York Times reportrar har förbjudits att nyttja Wikipedia som faktakälla. Samtidigt har en studie som publicerats i Nature kommit fram till att Wikipedia är i stort sett lika korrekt som Encyclopedia Britannica. En granskning av 42 artiklar i resp verk resulterade i att man fann 162 felaktigheter eller missar i Wikipedia mot 123 i Britannica.

Även svenska Wikipedia har varit utsatt för debatt pga att en artikel utpekade kungens pappa, prins Gustaf Adolf, som nazist. Texten modifierades då efter bara ett par dagar till att "Vissa anser att prinsen (...) hade sympatier för Nazityskland."

(Nature 14/12 2005, CS 7/12, 9/12, 16/12 2005, News.com 9/12 2005, 6/1 2006, TopTechNews 12/1 2006, Economic Times 1/2 2006, Resumé 8/3, 10/3 2006, Online Mars/Apr 2006, IWR Jan. 2006)

Danskt uppslagsverk på nätet tack vare 8 miljoner dkr i bidrag. Danska Gyldendal har länge försökt få statens stöd för att kunna lägga ut sitt uppslagsverk Den Store Danske Encyclopædi på nätet (den finns på CD-ROM) men fått nobben. Nu har Augustinus Fonden lovat att ställa upp med 8 miljoner dkr för att förverkliga projektet. Sökning blir dock inte gratis; abonnemang beräknas kosta kring 500 dkr/år. (Internetportalen 27/1 2006)

Gale Virtual Reference Library (GVRL) har 600 e-böcker; planerar hundratals nya 2006. GVRL är Thomson Gales plattform för e-referensverk. (IT Mar. 2006)

Ovid satsar på fler e-böcker i Books@Ovid. Närmast tillkommer drygt 20 referensverk inom teknik och vetenskap från McGraw-Hill men fler är att vänta. (IWR 17/1 2006)

Xreferplus kompletteras med Britannica Concise Encyclopedia. Det rör sig om 26.000 artiklar samt kartor, foton mm. Xreferplus tillhandahåller nu sökning i fulltext i över 200 titlar. (IT Febr 2006)

Merriam-Webster har startat "Open Dictionary". Det är en gratis (engelsk) ordbok som envar kan bidra med information till. (www3.merriam-webster.com/pendictionary) (ResearchBuzz 5/1 2005)

EBSCO Publishing lanserar Consumer Health Complete (CHC). CHC är en tjänst som tillhandahåller konsumentinriktad information i fulltext (referensverk, rapporter, ...) inom hälsa och medicin. Den täcker områden som åldrande, cancer, diabetes, alkohol, motion, barns hälsa etc. (EC Xtra 27/1 2006, EBSCO 20/1 2006)

EBRD Directory 2006 nu ute; hänvisar till informationsresurser i Öst- och Centraleuropa. Den finns i tryck och på webben och kostar ca 2.000 kr. (www.dataresources.co.uk) (TftTR Nov. 2005)

H.W. Wilson lanserar Book Review Digest Retrospective 1905-1982. Databasen innehåller 1.5 miljoner recensioner och omnämmanden från tidningar och tidskrifter för 300.000 böcker 1905-1982. (Online Jan/Feb 2006)

RLG s nya historiska arkiv ArchiveGrid nu gratis via webben. Databasen innehåller referenser (inkl korta beskrivningar av innehållet samt kontaktuppgifter till innehavaren) till nära en miljon samlingar/kollektioner vid tusentals bibliotek, arkiv och muséer runt om i världen (de flesta dock i USA). Den är gratis till 31 maj och – om externt stöd ges – även därefter. (archivegrid.org) (EC Xtra 7/3 2006, RLG)

1.4 Digitaliseringsprojekt, e-böcker, filmer

London Book Fair: Förläggare uppmanade till bojkott av Google - men ökad försäljning gör andra nöjda. Google ställde ut på nyligen avhållna London Book Fair. På mässans sista dag uppmanade vd:n för Bloomsbury till bojkott av Google tills de avbryter sitt projekt Google Book Search. Samtidigt rapporterade Blackwell att deras 5.000 titlar i Book Search har genererat 57.000 "köp"-klick, vilka lett till en viss ökad försäljning av böcker från deras lager av äldre böcker. HarperCollins, med 6.000 böcker, har bara haft en marginellt ökad försäljning men är ändå nöjt eftersom man bara ser medverkan som en marknadsföringsåtgärd. (IWR 10/3 2006)

The European Library (TEL) nu i version 1.1; utgör grunden för European Digital Library. TEL, som ursprungligen startades 2001 och sedermera integrerade Gabriel (GAteway and BRIdge to Europe's National Libraries), innehåller 113 sökbara samlingar vid 15 (national)bibliotek (dock ej KB). Länkar finns till ytterligare 27 bibliotek. I slutet av 2006 kommer minst 200 samlingar vid 23 bibliotek att vara sökbara.

Den 2 mars presenterade EU-kommissionären Viviane Reding resultatet av en rundfrågning bland 225 bibliotek m fl i Europa och fastslog, på basis av den "full collaboration" som visades från samtliga nationalbibliotek i Europa, att 2 miljoner dokument, filmer, fotografier etc kommer att vara tillgängliga under 2008, för att till 2010 ha vuxit till minst 6 miljoner. Kritiker tvivlar dock på att man ska hinna få med alla de 10 nya medlemsstaterna. 4 är med idag.

(www.theeuropeanlibrary.org 5/1 2006, EC Xtra 2/12 2005, NT 8/3 2006, EU-kommissionen 2/3 2006, KB 6/3 2006, IWR Jan, Febr 2006)

Europeisk version av Internet Archive har lanserats. Bakom står Internet Archive och XS4ALL.nl (som ägs av nederländska telekomföretaget KPN). Man inriktar sig initialt på att lägga upp värdefullt digitaliserat material ("kulturarv"), som filmer, musik etc. (europarchive.org) (ACTeN 7/2 2006)

Internet Archive lanserar tjänsten Archive-It för egna webbarkiv. Archive-It är avsedd att arkivera den egna organisationens webbplats eller för att bygga upp och underhålla specialsamlingar/arkiv (ett exempel är "Katrina Hurricane", som delvis baseras på relevant material tillgänglig via Wayback Machine). (www.archive-it.org) (*NewsBreaks 21/11 2005, Online Jan/Feb 2006, Archive-It*)

Kanadensiska bibliotek och Open Content Alliance (OCA) samarbetar kring bokdigitalisering. Det sker i ett projekt kallat Alouette Canada. De 27 kanadensiska bibliotek som deltar i samarbetet ska digitalisera miljontals böcker och göra dem fritt tillgängliga på Internet. Man inleder med 3-4 miljoner böcker, med inriktning på viktiga äldre verk, bl a från 1700-talet. (*Knowledgespeak 2/1 2006*)

HarperCollins planerar att digitalisera 20.000 böcker; får indexerats av Google. HarperCollins planerar att digitalisera 20.000 böcker. Den server där de lagras ska därefter, vad gäller delar av böckerna, göras tillgänglig för sökmotorer (Google, Yahoo! etc) liksom för e-handelsplatser (Amazon.com etc) vilka då indexerar dem – och därmed utgör "marknadsföringskanaler". Träffar leder till referenser och möjlighet att köpa böckerna. HarperCollins har inga omedelbara krav på lönsamhet utan ser digitaliseringen som ett sätt att värna upphovsrätten till böckerna och att följa med sin tid. (*Knowledgespeak 14/12 2005, ShoreLines 16/12 2005*)

Annonfinansierad gratisbok på webben marknadsför sig själv. Förlaget HarperCollins testar en ny metod för att finansiera bokutgivning. Den går ut på att författaren (Bruce Judson) själv lägger ut boken (Go it alone!) i sin helhet gratis på webben. Boken kommer så att indexerats av Google, Yahoo! etc, vilka alltså tjänar som marknadsföringsinstrument. Boken är försedd med annonser, vilka läggs ut vid varje sidbläddring. Annonstäckerna delas mellan förlaget och författaren. Sidorna är också försedda med en annons/länk till Amazon.com, där boken kan köpas. (www.BruceJudson.com) (*ShoreLines 8/2 2006, New York Business 6/2 2006, NewsBreaks 13/2 2006*)

Irländskt tidningsarkiv har lanserats på webben med 2 miljoner tidningssidor från och med 1763. 6 av Irlands viktigaste tidningar har digitaliserats från mikrofilm och gjorts gratis sökbara på webben. Tidningssidor som man får träff på kan köpas för några kr/st (men just nu får man 10 sidor gratis). Bland tidningarna finns The Freeman's Journal 1773-1924, Irish Independent 1905-2003 och The Sunday Independent 1935-2006. Bakom arkivet står Irish Newspaper Archives Ltd (INA) och National Micromedia Ltd. (irishnewspaperarchive.com) (*ResearchBuzz 9/3 2006, INA 15/2 2006*)

Google och USAs National Archives startar projekt för gratis filmer på nätet. Filmerna ska göras tillgängliga via Google Video såväl som på National Archives egen webbplats. Projektet är ett pilotprojekt som omfattar 103 filmer, bl a från andra världskriget och om USAs rymdprogram, avsett att utröna förutsättningarna för en större satsning. (*Econtent Xtra 28/2 2006*)

Google har öppnat videobutik på nätet – blir det e-bokhandel också? Google Video Store har nyligen öppnats, där det mesta är gratis men det också finns filmer att köpa. Ett uttalande av Googles Eric Schmidt tolkas nu som att Google också planerar att sälja böcker för nedladdning. (video.google.com)

(*NT 18/1 2006, ResearchBuzz 12/1 2006, BBC News 10/1 2006, Online Mar/Apr 2006, IT Mar. 2006*)

1.5 Sökmotorer

Hysch-hysch kring europeiska sökmotorn Quaero. I somras utlovade Frankrikes president Jacques Chirac statliga lån till en europeisk sökmotor, Quaero, för att möta dominansen från den anglosaxiska världen, representerad av Google etc. Senare framkom att det rör sig om en sökmotor för multimedia, dvs inte en direkt konkurrent till Google etc. Med avancerad teknik ska sökmotorn kunna indexera alla typer av material (inkl video), klara av översättningar till flera språk, etc.

Ett franskt-tyskt konsortium har bildats, i vilket ingår franska Thomson, France Telecom, Deutsche Telekom, sökmotorföretaget Exalead, maskinöversättningsföretaget Bertin Technologies och franska IT-forskningscentret INRIA. Franska staten ställer upp med 1.4 miljarder kr.

I januari började dock frågor väckas kring projektet; var det verkligen realistiska planer? Ifrågasättandena eskalerade när Thomson webbplats för Quaero-projektet plötsligt stängdes – under förvändning att den var för hårt belastad. I själva verket tycks avsikten ha varit att inte avslöja mer om projektet.

Mark Logics Dave Kellogg har dock bl a via cachade sidor på Google lyckats få fram att förutom de ovan nämnda partners ingår också Jouve, LTU, Vecsys, LIMSI-CNRS, RWTH Aachen, CLIPS/IMAG, INRA, University of Karlsruhe, INA, Studio Hamburg och DGA. Därtill fann han uppgifter om planerade investeringar på i storleksordningen 9-18 miljarder (!) kr under fem år (dock ännu inte beslutade).

Det kan tilläggas att i EU-kommissionens utlysning av projektbidrag (6:e utlysningen inom IST-programmet) anslår 280 miljoner kr till ”sökmotorer för audiovisuellt material”. I vilken mån detta har samband med Quaero är oklart.

(ACTeN 9/1, 7/2 2006, InfoWorld 13/1 2006, The Register 20/1 2006, CS 20/1 2006, marklogic.blogspot.com 17/1 2006, IWR Febr. 2006)

Även Japan satsar på Google-konkurrent. Japanska staten, universitet och företag gör en gemensam satsning på att utveckla tekniker för sökmotorer på Internet. Hittills har över 20 företag och organisationer anslutit sig, bl a Matsushita, Hitachi, Fujitsu, NTT, Tokyo universitet och Tokyo tekniska högskola. Ministeriet för ekonomi, handel och industri kommer att stöda satsningen med ”flera miljarder yen” (dvs ”flera hundra miljoner kr”) under 3 till 5 år. (ACTeN 9/1 2006, Uppsnappat 19/12 2006)

Vivisimo lanserar japanska sökmotorn Clusty.jp. Den indexerar japanska nyhetswebbplatser, bl a Ashai, Nikkei och Yomiuri, och japanska Wikipedia. (EIR 12/12 2005)

Feedster utvidgar med nyhetssökning. Feedster, mest känd för sin bloggsökmotor (som fn bevakar 22 miljoner bloggar), har nu försetts också med möjligheten att söka nyheter i media (PR Newswire, ComputerWorld, ShoreLines, IWR, Business Wire, etc). (ResearchBuzz 5/12 2005)

Sökmotorn Congoo ska erbjuda betalinformation gratis – i begränsad mängd. Congoo.com är namnet på en ny sökmotor som när den öppnar (snart ...) ska tillhandahålla artiklar gratis från förlag som normalt tar betalt för dem. Nedladdningen kommer dock att begränsas till 5-10 artiklar per användare (som identifieras via en plug-in). 15 förlag är med än så länge, men förväntas öka till ”minst 100 under de närmaste månaderna”.

(Knowledgespeak 29/12 2006, DMNews 14/12 2006, IT Febr 2006)

Exalead lämnar beta; indexerar 4 miljarder sidor. (Online Jan/Feb 2006, Exalead 6/2 2006)

Omgili är en ny sökmotor för diskussionsforum. (ResearchBuzz 12/1 2006, Online Mar/Apr 2006)

Zoom Information förser A9 med personsökning. Amazonägda sökmotorn A9 ger nu tack vare ett samarbete med Zoom Information tillgång till personsökning. Uppgifter (anställningar, uppdrag, nyheter, uttalanden mm) om 29 miljoner personer (även icke-amerikaner) finns tillgängliga. ZoomInfos nya patent på metoder för att automatiskt extrahera och sammanfatta information om personer från Internet har väckt viss uppmärksamhet. I en intervju i EIR har Zoom Infos marknadschef avslöjat att Zoom Info egen tjänst i år kommer att göra det material som idag är avgiftsbelagt gratis tillgängligt eller i alla fall billigare än idag.

(EIR 30/1, 20/2 2006, Internetadsales 6/2 2006, ShoreLines 23/1 2006)

Nya sökmotorn för podcasts Podzinger baseras på ”audio to text”-konvertering. Podzinger kan nyttjas som vilken annan sökmotor som helst, dvs via textsökning. Från träffarna kan man länka sig vidare till podcasten. Det speciella med Podzinger är att den text man söker i är genererad från podcastmaterialet med användning av en mycket avancerad teknik för konvertering av röst till text. Den är utvecklad av BBN (Bolt, Beranek, and Newman) i USA (grundad 1948) som en spin-off till dess teknik för speech-to-text. (Online Mar/Apr 2006)

1.6 Övrigt sökmotorrelaterat

Ask Jeeves är borta – har ersatts av Ask.com. Efter tio års existens har Ask Jeeves ersatts av en ny ”betjänt”, Ask.com. Den drivs av IAC Search & Media, som också driver Bloglines.com, Excite.com m fl. (Ask.com har f ö nyligen försetts även med bildsökning).

(ResearchBuzz 6/2 2006, MediaNet 27/2 2006, IAC 27/2 2006, EC Xtra 28/2 2006)

Gary Price går till Ask.com. Han tillträder en ny befattning som direktör för online informations-resurser med inriktning mot biblioteks- och utbildningssektorn. Gary är bl a känd som redaktör för ResourceShelf (till vilken han kommer att fortsätta att bidra) och som nyhetsredaktör för SearchEngineWatch.

(Knowledgespeak 13/2 2006)

Yahoo! har köpt bokmärkestjänsten del.icio.us. Del.icio.us startades 2003 av Joshua Schachter som en hobbyverksamhet men blev ett bolag 2005. Josua kvarstår som chef. Företaget utvecklar en teknik för ”bokmärken” som gör att användare kan spara och länka ihop webbadresser och dela dem med andra.

(EC Xtra 13/12 2005, CS 14/12 2005, ShoreLines 16/12 2005, IT Febr. 2006)

Yahoo! Answers har lanserats. Det är en frågetjänst i stil med Google Answers – men gratis och enklare (t ex är svaren begränsade till 300 tecken. Vem som helst kan fråga och/eller besvara inkomna frågor – men registrering krävs.

(ResearchBuzz 5/1 2006, Internetbrus 13/12 2005, NewsBreaks 19/12 2005., ShoreLines 9/12 2005, Online Mar/Apr 2006)

Overture i Europa byter namn till Yahoo Search Marketing. Det nya bolaget i Stockholm har 6 anställda men kommer att anställa fler. Samtidigt med namnbytet sänker man priset för lägsta bud per klick till 35 öre (från 1.45 kr).

(CS 3/3 2006)

AOL har köpt videosökmotorn Truveo.

(EC Xtra 13/1 2006, CS 16/1 2006, Online Mar/Apr 2006, IT Mar. 2006)

Mamma.com har förvärvat Copernic. Företaget bakom metasökmotorn Mamma.com har köpt Copernic Technologies för ca 120 miljoner kr. Copernic, som är välkänt för sin sökmotor för PC, omsätter ca 50 miljoner kr. (Copernic har tidigare knoppat av sin enterprise-sökmotorverksamhet till Coveo Solutions).

(NewsBreaks 2/1 2006, Knowledgespeak 26/12 2005)

5.15 miljarder webbsökningar i USA i november, Google på första plats med 39.8 %. Yahoo! kom tvåa med 29.5 % av sökningarna och MSN trea med 14.2 %. Av de sökningar som skedde via ”toolbars” (verktygsfält), 12 % av samtliga, skedde 48.5 % via Yahoo! och 46.4 % via Google.

(EIR 16/1 2006)

Google har startat ett nyhetsbrev för bibliotekarier. Det heter Newsletter for Librarians och utkommer kvartalsvis. (www.google.com/services/librarian_newsletter.html)

(Knowledgespeak 11/1 2006, Online Mar/Apr 2006)

1.7 Förvärv och samarbeten

Google tog hem spelet om AOL; köpte in sig för 8 miljarder kr och utestängde Microsoft. Google och AOL har avtalat om att Google får köpa 5 % av aktierna i AOL, dotterbolag till Time Warner, för 8 miljarder kr. Det innebär att AOL kommer att fortsätta att nyttja Googles sökmotor, något som är mycket viktigt för Google eftersom det ger omkring 10 % av dess intäkter. Man ska också samarbeta kring direktmeddelanden, där Googles tjänst länkas till AOLs. Vidare integrerar Google AOLs videotjänst i sin. Därtill indexeras material från AOL i Googles sökmotor och görs tillgängligt bland

Googles sponsrade länkar. (Efter affären har det förekommit spekulationer om att Google skulle komma att ge en "positiv särbehandling" av AOL-träffar i de vanliga sökresultaten – något som bestämt förnekats.)

Viktigast är dock att avtalet utestänger Microsoft från att samarbeta med AOL. Under hela hösten pågick en kamp om AOL, en kamp som inledningsvis även Yahoo! var inblandad i. Yahoo! hoppade dock av i början på november. För Microsoft skulle ett samarbete med AOL ha betytt en genväg till större annonsintäkter från webben.

Orsaken till att Microsoft fick ge sig sägs vara att de inte var beredda att köpa in sig i AOL utan istället ville starta ett gemensamt bolag med AOL för Internetverksamhet. Analytiker menar också att medan affären var ett "måste" för Google så var den bara ett "bra-att-ha" för Microsoft. Microsoft säger för övrigt att kampen inte alls är avgjord utan att parterna ännu så länge bara "ställt sig i startblocken".

(*ShoreLines* 16/12 2005, *DI.se* 17/12 2005, *DN* 17/12 2005, *IWR* 20/12 2005, *N24* 21/12 2005, *cs* 21/12 2005, *Forbes* 21/2 2005, *DN* 22/12 2005, *News.com* 28/12 2005 m.fl)

Investerargrupp bjuder 70 miljarder kr för VNU. Bara två månader efter att VNUs aktieägare sagt nej till att köpa IMS Health för 53 miljarder kr så är man nu självtill salu. De som bjuder är en grupp investerare under ledning av Kohlberg Kravis Roberts & Co. Bland övriga finns Carlyle Group och Hellman & Friedman. Senaste (d 24/2) budet sägs lyda på ca 70 miljarder kr. Det hela lär avgöras inom de närmaste veckorna – men EIR tror inte att budet kommer att antas. VNU medger att man också har fått bud även från andra.

(*EIR* 23/1, 6/3 2006, *Reuters* 24/2 2006, *MediaNet* 27/2 2006)

VNU har förvärvat en majoritetspost i BuzzMetrics (inkl Intelliseek). Sammanslagningen mellan BuzzMetrics och Intelliseek hade knappt trätt i kraft innan VNU såg till att öka sitt aktieinnehav i företaget till 50.1 %. (*EIR* 23/1 2006)

CSA har förvärvat Community of Science (COS). COS, en avknoppning från John Hopkins University, representerar 1.600 universitet, forskningsinstitutioner m fl med totalt 480.000 vetenskapsmän och forskare. Syftet är att utgöra en "kontaktlänk" mellan vetenskapsmän och forskare. COS tillhandahåller (avgiftsbelagd) information om fonder (fn 22.000 st), experter/forskare (fn 500.000 forskare vid de 1.600 organisationerna). Därtill tillhandahålls några gratis databaser, bl a GeoRef, MEDLINE, Agricola, U.S. Patents och Federal Register. CSA kommer att fortsätta att underhålla COS webbplats men informationen kommer också att bli tillgänglig via CSA Illumina. COS formeras som en egen division inom CSA. (www.cos.org)

(*NewsBreaks* 26/12 2005, *EC Xtra* 20/12 2005, *COS* Febr. 2006, *Online* Mar/Apr 2006, *IT* Febr 2006)

FT Interactive Data Corp. förvärvar Quote.com från Lycos. Quote.com tillhandahåller gratis finansinformation (börskurser mm) och kan utgöra en lämplig "ingång" till IDCs mer avancerade finansiella information. Quote.com, sedan tidigare en storkund till IDC för realtidsinformation, kommer att drivas som en del av IDCs division eSignal. Köpesumman var 230 miljoner kr.

(*ShoreLines* 13/2 2006, *Interactive Data* 1/2 2006, *EIR* 13/3 2006)

Thomson Financial och Interfax samarbetar i Ryssland. Samarbetet innebär bl a att ryskägda Interfax Business Services blir exklusiv agent för Thomson Financial. (*EIR* 12/12 2005)

Thomson Scientific & Healthcare samarbetar med Kinas Ministry for Information Industry (MII) för effektivare kinesisk FoU. Det sker i form av ett "joint lab", inrymt i ministeriets byggnad i Beijing, som ska utveckla och tillhandahålla effektiva verktyg och tjänster för informationssökning inom vetenskap, avsedda att stöda kinesisk FoU. (*EIR* 9/1 2006)

WebMD befäster sin ledning bland e-hälsoaktörer i USA genom köp av konkurrent. WebMD har köpt eMedicine.com för 200 miljoner kr. eMedicine, som 2005 omsatte ca 50 miljoner kr, startade 1996 med medicinsk information för läkare och andra yrkesverksamma. 2003 lanserade man den kon-

sumentinriktade tjänsten emedicinehealth.com, en direkt konkurrent till WebMDs Medscape – vilken man i höstas irriterade rejält genom att uppge att man hade dubbelt så många abonnenter.

(EIR 30/1 2006, EC Xtra 24/1 2006)

Experian köper Pricegrabber för 3.8 miljarder kr och ClarityBlue för 600 miljoner kr. Pricegrabber, som omsätter närmare en halv miljard kr per år, baseras på information från 9.000 e-handlare (bl a Ebay, Shopping.com, Shopzilla.com, Froogle, Yahoo!) och finns tillgänglig via mer än 300 webbplatser (bl a Ask.com, MSN och About.com). PriceGrabber har 140 anställda och sålde för nära en halv miljard kr 2005. ClarityBlue arbetar med databaser för direktmarknadsföring och har varit partner till Experian i fem år. (CS 16/12 2005, B2B 26/1 2006. EIR 9/1, 6/2 2006)

1.8 Aktörer

Trendbrott: Googles aktie har fallit rejält sedan årsskiftet. Så sent som i början av året, då aktien var uppe i 475 dollar, spåddes Googles aktie kunna öka till 600 dollar, ja kanske till 1.000 dollar. Men nu tycks de spådomarna väldigt främmande. I slutet av januari kom fjärde kvartalets rapport, som visade på ”bara” 86 % intäktsökning (till 15 miljarder kr), vilket var lägre än förväntat – och aktien föll. I mitten av februari menade finanstidningen Barron’s att prispress och ökad konkurrens från Microsoft och Yahoo riskerar att halvera Googles aktiekurs i år – varpå aktien föll ändå mer, till 345 dollar.

Den 1/3 stod den i 363 dollar men återhämtade sig sedan något – för att till den 6/3 återigen ha gått ner, nu till 368 dollar. ”Berg- och dalbanan” lär fortsätta. (När detta nyhetsbrev publiceras har den gått ner till 338 dollar). Googles finanschef sade nyligen att företagets intäktsflöde börjar sina och att man i framtiden måste söka alternativa intäktskällor. Även Amazons och Yahoo!s aktier har fallit.

(TheStreet.com 6/1, 18/1 2006, CS 3/2, 15/2, 1/3 2006, Yahoo! Finance 11/3 2006)

Yahoo! ökade med 39 % fjärde kvartalet – gjorde ändå marknaden besviken. Aktiekursen sjönk till 270 kr den 18 januari från tidigare högsta under månaden 340 kr. Orsaken var förstås att man väntat sig ändå mer. (Den 11/3 hade kursen gått mer ytterligare, till 240 kr).

Intäkterna blev nära 11.7 miljarder kr, varav annonser mm svarade för 10 miljarder och avgifter av olika slag för resten. Yahoo! lyckades få 12.6 miljoner betalande abonnenter under kvartalet. Intäkterna för helåret 2005 var 41 miljarder kr, en ökning med 47 % jämfört med 2004. Ett stort avbräck för Yahoo! under år 2006 är att MSN avvecklar sitt annonssamarbete med dem!

(EIR 30/12 2005)

Dow Jones omorganiseras; tre grupper bildas. Den första gruppen, Enterprise Media Group, är nästan helt inriktad mot elektroniska medier. Där ingår bl a Factiva, Dow Jones Newswires, Dow Jones, Licensing Services, Dow Jones Indexes och Dow Jones Financial Information Services. Den omsätter i storleksordningen 3 miljarder kr. Den andra, Consumer Media Group, består bl a av Wall Street Journal, Barron’s, MarketWatch och SmartMoney. Detta är den största gruppen, med en beräknad årsomsättning om sådär 8 miljarder kr. Den tredje gruppen är Community Media Group, som består av tidningar i nio delstater i USA.

Vad gäller 2005 ökade Dow Jones sina intäkter med 5.9 % till 14 miljarder kr. Fjärde kvartalet 2005 svarade elektroniska medier för 28 % av intäkterna (print ökade bara med 5 % (främst pga försämrade annonsmarknad) medan elektronisk publicering ökade med hela 33 %, delvis pga förvärvet av MarketWatch).

(NewsBreaks 27/2 2006, EIR 6/2, 6/3 2006)

Clare Hart avgår som vd för Factiva. Hon arbetat vid Factiva sedan starten i slutet av 1990-talet och blev dess vd 2000. Hon går nu vidare till några andra poster inom Dow Jones, bl a vd för nybildade Enterprise Media Group (där Factiva ingår) men är också ordförande i Factivas styrelse. T.f. vd för Factiva tills ny vd är utsedd är nuvarande 2:e vd Claude Green, som också varit med sedan starten. Hon är baserad i London men Factiva inriktar sig på att ha den nye vdn lokaliserad till New York. Factiva ägs till lika delar av Dow Jones och Reuters.

(fromthehart.typepad.com/weblog 22/2 2006, EC Xtra 24/2 2006, NewsBreaks 27/2 2006, EIR 6/3 2006)

Factiva ökade intäkterna 2005 med 7 % till 2.2 miljarder kr. Samtidigt ökade antalet användare med 12 % till 1.8 miljoner. Mer än 80 % av företagen på Fortune Gold 500 har licens på Factiva. Men Factiva satsar vidare. Den 17 januari lanserades betaversionen av dess nya gränssnitt Search 2.0, vilket fick mycket beröm av John Blossom (ShoreLines). (*NewsBreaks 16/1 2006, Factiva 18/1, 26/1 2006, EC Xtra 20/1 2006, ShoreLines 2/12 2005, 23/1, 26/1 2006, EIR 6/2 2006*)

Barron's Online blir egen onlinetjänst. Barron's Online, som hittills varit inkluderad i abonnemanget på WSJ.com, börjar nu att säljas separat (600 kr per år eller 300 kr för de som prenumererar på finansstidningen Barron's). Barron's Online uppdateras två gånger per dag och kompletterar tidningens innehåll med finansnyheter, analyser, börsinformation mm. (*NewsBreaks 27/2 2006, EIR 6/2 2006, EC Xtra 31/1 2006*)

Det går bra för New York Times nya betaltjänst TimesSelect. TimesSelect lanserades i september. I december hade tjänsten fått 135.000 abonnenter – utöver de 135.000 som har fri tillgång till som prenumeranter på den tryckta utgåvan. Abonnemang kostar 65 kr per månad eller 400 kr per år. EIR tror att TimesSelect kan bli den andra tidning efter Wall Street Journal som lyckas driva en lönsam betaltjänst. (ShoreLines John Blossom påpekar dock att TimesSelects andel av NYTs totala intäkter rör sig om i storleksordningen 4 %.) Dessa uppgifter kan jämföras med uppgifter för WSJ.com, som i december hade 764.000 abonnenter och kostar 400 kr per år för prenumeranter på den tryckta tidningen och 800 kr per år för övriga. Andra USA-tidningar med betaltjänster är The Boston Herald, The Washington Post och Los Angeles Times. (*EIR 12/12 2005; ShoreLines 7/1 2005*)

Reed Elsevier ökade intäkterna med 7 % till 71 miljarder kr 2005 - men vinsten var "för" låg. Reed Elsevier gjorde marknaden besviken när man i februari presenterade sitt resultat för 2005: en vinstökning på 9 %. Därtill presenterade man en plan för återköp av aktier för ca 8 miljarder kr under tre år. "Alltför defensivt", ansåg investerarna, som hellre sett ett aggressivt program för förvärv. (Men Reed Elsevier svarade att man även fortsättningsvis (som hittills) kommer att kunna genomföra samlade förvärv på i storleksordningen 0.4-4 miljarder kr per år.

Störst intäktstillväxten 2005 svarade LexisNexis för, 13 %, mycket beroende på nyligen förvärvade Seisint. Harcourt ökade bara med 2 % vilket ska jämföras med målet 9-10 %. Reed Business (veckotidningar, mässor mm) ökade med 5 % efter flera års nedgång och 2 % ökning 2004. I november berättade Elsevier att man avsåg att minska antalet anställda med 30 personer i samband med en omstrukturering. Och i januari meddelades att dess division New Products (med 23 titlar, bland dem Chemical Equipment, Bulk Solids och Food Manufacturing) var till salu.

(*BtoB 30/1 2006, Scotsman 16/2 2006, Knowledgepeak 23/11 2005, 17/2 2006*)

Thomsons intäkter ökade med 8 % till 68 miljarder kr – varav 70 % på elektroniska tjänster. Thomson är alltså på god väg att genomföra målet att övergå till elektroniska tjänster (för division Legal & Regulatory var andelen hela 98 %. "Sämst" var Thomson Learning med 37 %). För 2006 förutspås en intäktstillväxt på mellan 7 och 9 %. Den nya strategi som lades fast för ett par år sedan att satsa på organisk tillväxt snarare än uppköp fortsätter att gälla. (2004 gjordes förvärv för över 13 miljarder kr, vilket kan jämföras med 2005 års "taktiska" förvärv på bara 2.2 miljarder kr. För 2006 budgeteras 1.5-8 miljarder kr). Några siffror för Thomsons olika delar 2005: Legal & Regulatory ökade med 7 % till 27 miljarder kr (bäst gick Westlaw, Checkpoint och internationella onlinetjänster), Learning ökade med 7 % till 18 miljarder kr, Financial ökade med 9 % till 15 miljarder kr och Scientific & Healthcare ökade med 14 % till 8 miljarder kr. (*Thomson 9/2 2006, ShoreLines 13/2 2006*)

McGraw-Hill ökade intäkterna med 14 % till 47 miljarder kr 2005. I januari minskade McGraw-Hill sin personal med 500 personer (*EIR 16/1, 30/1 2006*)

InfoUSA ökade intäkterna med 11 % till 3 miljarder kr år 2005. OneSource, som ingår i InfoUSAs Donnelly Group, backade något fjärde kvartalet trots 300 nya kunder. (*EIR 30/1 2006*)

OneSource satsar på Indien. Som en följd av en stark ökning av antalet kunder med verksamhet i Indien (totalt 26.000, bland dem JP Morgan Chase, Citigroup, Ernst & Young och Motorola) har

OneSource öppnat ett kontor i New Delhi. Under 2006 kommer man också att förstärka sin närvaro i Singapore, Hongkong och Tyskland. *(EIR 12/12 2005, 30/1 2006)*

Reuters omsättning ökade bara med 3 % till 32 miljarder kr under 2005. Det var lägre än förväntat och sänkte analytikernas värdering av aktien. Antalet abonnemang på Reuters betaltjänster ökade dock med 5.5 % till 346.000. Konkurrenten Thomson Financial ökade med hela 9 % under 2005 till 15 miljarder kr. *(EIR 6/3 2006)*

CNNMoney.com övergår till annonsfinansiering. Webbtjänsten för finansinformation CNNMoney.com startades 2001 av CNN och Money Magazine. Den lyckades aldrig att få tillräckligt många abonnenter för att bli lönsam. Därför nylanserar man den nu som gratistjänst, samtidigt som man sammanför informationen från Time Warner och Times med information från bl a Fortune och Money, CNNs reportar samt egenproducerad information från en ny stab bestående av mer än 20 personer. *(EIR 16/1 2006)*

Wolters Kluwer samlar Aspen, CHH, Kluwer Law International och Loislaw under gemensamt varumärke. Det nya varumärket blir Wolters Kluwer Law & Business. Övergången till detta ska vara klart 2007. Syftet är synliggöra Wolters Kluwer. De enskilda produkterna kommer att fortsätta att existera med sina egna namn. (Jämför Ovids nya logotyp som även den framhäver namnet Wolters Kluwer. Wolters Kluwer-ägda Norstedts Juridik har också bytt logotyp (se nedan under Sverige)).

De uppköpsrykten som florerade i december som gick ut på att Wolters Kluwer förde samtal med Thomson och Reed Elsevier har inte bekräftats – och i vilket fall som helst inte lett till något konkret. Reed Elsevier lär för övrigt inte alls vara aktuella längre eftersom man i februari kungjort att man avser att satsa stora pengar (ca 8 miljarder kr under tre år) på återköp av egna aktier. Möjligen kan ryktena hänga samman med just introduktionen av det nya varumärket.

(IWR 7/12 2005, Knowledgespeak 9/12 2005, EC Xtra 24/1 2006, Reuters 16/2 2006)

1.9 Onlinemarknaden

De ledande onlineaktörerna ökade med 18 % 2005 men utan Google (93 %) och Yahoo! (47 %) bara 8 %. De 25 aktörer som EIR förtecknar hade 2005 intäkter om totalt 38.5 miljarder kr, vilket är 18 % mer än 2004.

Av detta svarade Google för 48 miljarder kr, vilket är hela 93 % mer än 2004. Yahoo!s intäkter var 41 miljarder kr, vilket är 47 % mer än 2004. Borträknat dessa två var ökningen för de övriga 23 aktörerna drygt 8 %. Här siffror för några av dessa aktörer:

Equifax hade intäkter om 11.3 miljarder kr (ökning med 13 %), Interactive Data Corp. 4.2 (12 %), D&B 11.3 (2 %), McGraw Hill 47 (14 %), ChoicePoint 8.2 (15 %), TheStreet.com 0.26 (10 %), Thomson Corp 68 (8 %), InfoUSA 3 (11 %), Reed Elsevier 69 (7.4 %), Hoover's 0.55 (40 %), Acxiom (nio månader) 9.5 (21 %), Dow Jones 14 (5.9 %), WebMD 1.3 (26 %) och Factiva 2.2 miljarder (ökning med 7.2 %). *(EIR 6/3 2006)*

Antal abonnenter till finansiella tjänster 1.56 miljoner vid årsskiftet, 4.7 % mer än förra året.

Det kan jämföras med bara 2.2 mellan 2003 och 2004. Reuters är, som tidigare redovisats, på bättringsvägen och har faktiskt dragit ifrån lite i ledningen i och med en ökning med 5.5 % till 346.000 abonnenter. Dow Jones har det gått sämre för. Ökningen var bara 2 % till 304.000 abonnenter. Thomson Financial hade ett starkt år och ökade med 6 % till 228.000 abonnenter. Mest ökade dess Thomson ONE, med 45 % tillväxt. Bloomberg kommer först på fjärde plats med 210.000 abonnenter efter en ökning med 5 %. På platserna fem till nio kommer Standard & Poor's MarketScope (128.000), FTInteractiveData (114.000), TheStreet.com (87.000 betalande), Track Data (42.000) och Telerate (42.000). *(EIR 13/3 2006)*

Marknaden för onlineannonsering 100 miljarder kr 2005; förutspås öka med 32 % till 130 miljarder kr 2006. Detta anges i en rapport från Credit Suisse First Boston och baseras på TNS Media Intelligence intervjuer med befattningshavare vid 90 företag och 10 annonsförmedlare som köper

annonser för minst 200 miljoner kr per år. "Rich media"-annonser kommer att öka mest (66 %). IAB (Internet Advertising Bureau) anger också (nästan) 100 miljarder kr för 2005, vilket är 30 % mer än 2004. Annonser i bloggar 2005 uppskattas till runt 1 miljard kr. (*EIR 9/1, 13/3 2006, IT Febr 2006*)

Marknaden för sökmotormarknadsföring 2006 blir 110 miljarder kr. Det spår Pipe Jaffray, som också tror att den ökar till 270 miljarder kr 2010. År 2004 var den 80 miljarder kr. En studie av Search Engine Marketing Professional Organization (SEMPO) redovisar 45 miljarder kr bara i Nordamerika år 2005, vilket var 44 % mer än 2004. Prognosen för 2010 lyder på 85 miljarder kr. (*EIR 16/1 2006, CS 16/1 2006, PR Newswire 9/1 2006*)

OCLCs biblioteksanvändarstudie: 84 % börjar sina informationssökningar i webbsökmotor. Studien genomfördes i juni 2005 och baseras på svaren från 3.300 personer i sex länder. 84 % av användarna påbörjade informationssökning genom att nyttja en webbsökmotor och bara 1 % via en bibliotekswebbplats. 90 % var nöjda med sin senaste sökmotorsökning. Kvalitet och kvantitet värderas högst – och här ansåg man sökmotorer bättre än bibliotekarier. Vad gäller funnet material värderar man läsbarhet högst och "gratis" näst högst. Snabbhet var inte lika viktigt. Köpt information ansågs inte mer tillförlitlig än gratis information (alltså har man höga förväntningar på även den senare).

Biblioteksnyttjandet har gradvis minskat sedan användarna började nyttja Internet. De flesta användarna hade generellt dålig kännedom om de elektroniska resurser som är tillgängliga via biblioteken. Resultaten visade ingen större skillnad mellan användare i olika länder. (www.oclc.org) (*EC 9/12 2005, OCLC 6/12 2005*)

1.10 Bloggar

Bloggar som medel för att stärka (eller förstöra) varumärken. Att medverka i bloggar kan gynna (eller missgynna) produkter och företag visas i rapporten "Measuring the influence of bloggers on corporate reputation" från Markin Sentinel m fl. Det här är såklart något som redan används – och leder till problem. Så här skriver Erik Stattin: "Wall Street Journal tar upp problemet med A-liste-bloggare som skriver upp företag som de sedan kan få ekonomisk kompensation från i framtiden ...". En rubrik i artikeln "The blog in the corporate machine" i Economist säger vad det rör sig om: "Bloggers can be vicious, but they can also help companies avert disaster."

(www.economist.com, www.markinsentinel.com/files/MeasuringBloggerInfluence61205.pdf, mymarkup.net 9/2 2006, *ACTeN 9/1 2006, Market Sentinel Dec 2005*)

Bloggaktörer samlas kring strukturerad bloggning. Bloglines, CommerceNet, Feedster, GoingOn, PubSub m fl har tagit initiativ till en "semi"-struktur för bloggposter som göra det enklare för sökmotorer, onlinetjänster med fl att komma åt bloggposter. Därmed ska användningen av bloggposter öka. Posterna skapas i XML eller HTML (utan att ursprungsposterna påverkas) och de anpassas till RSS, Atom och RDF. (www.strukturedblogging.org) (*EC Xtra 20/12 2005*)

Biz360 och Feedster startar bloggbevakningstjänsten Market360 BlogView. Tjänsten (avgiftsbelagd) baseras på att Feedster förser Biz360 med nyttillkomna notiser från över 15 miljoner bloggar och wikis, vilka analyseras av Biz360 för att förse användarna med relevant material. Samma funktionalitet är tillgänglig via LexisNexis nya tjänst MarketImpact. (www.biz360.com)

(*NewsBreaks 19/12 2005, Online Mar/Apr 2006*)

TheStreet.com kompletterar RealMoney.com med fyra bloggar. Bakom bloggarna står marknadsexperten och de behandlar områden som aktier, optioner etc. De är bara tillgängliga för RealMoney.coms abonnenter. (*EIR 6/2 2006*)

1.11 Legalt mm

Google fick rätt om "fair use". En domstol i USA har gett Google rätt att med hänvisning till USA-undantaget från upphovsrättslagarna, s k "fair use", spara och visa en cachad kopia av en webbplats. Fallet rörde en artikel publicerad på webben av författaren och advokaten Blake Field. Field hade inte metatagat sin webbsida med "förbud" för sökmotorer att indexera den. Jurister menar nu att domstolsutslaget kan ha betydelse för Google vad gäller att gå vidare med Google Book Search – inte minst eftersom det i fallet Field rörde sig om visning av en hel artikel medan det i bokfallet rör sig om utdrag. (*TechWeb 26/1 2006*)

(Anm: I sammanhanget kan nämnas att ALPSP m fl förlagssammanslutningar har påpekat för Google att motsvarande "fair use"-undantag inte finns i europeisk upphovsrättslagstiftning; vilket alltså kan göra det klart olagligt att digitalisera upphovsrättskyddat material i europeiska bibliotek. (*Knowledgespeak 28/11 2005*)).

Google fälld för tumnagelbilder. En federal domstol i USA har fällt Google för att man brutit mot upphovsrätten när man nyttjat tumnagelbilder från en porrwebbplats som säljer dessa bilder i fullt format. (*EC Xtra 24/2 2006, DN 23/1 2006*)

Google News kritiserar av europeiska tidningsförläggare. Parisbaserade World Association of Newspapers (WAN), som representerar 18.000 tidningar, menar att Google parasiterar på material som ägs av andra och att den traditionella upphovsrätten hotas. Kritiken liknar den som tidigare framförts av franska nyhetsbyrån AFP, som stämt Google för utnyttjandet av AFPs text och bilder i Google News. Fallet är ännu inte avgjort. WAN ska utreda en eventuell royaltybaserad användning av sökmotorerna. Ett möte är inbokat med ett par EU-kommissionärer (inkl Viviane Reding) för att diskutera eventuella åtgärder i form av ändringar i upphovsrättslagarna.

(*CS 9/12 2005, BetaNews 31/1 2006, News.com 1/2 2006, Knowledgespeak 10/2 2006*)

ChoicePoint får böta 120 miljoner kr för dataintrånget. Förra årets dataintrång vid ChoicePoint med stöld av uppgifter om 163.000 personer och som ledde till att 800 personer fick sin identitet stulen har renderat ChoicePoint ett bötesbelopp om 120 miljoner kr. Åtgärder i samband med dataintrånget ledde till att vinsten 2005 blev väsentligt lägre än beräknat. Intäkterna ökade dock med 11 % till 20 miljarder kr. (*EIR 6/12 2006, IT Mar. 2006*)

Craigslist stämd för diskriminerande annonser. Den amerikanska annonswebbplatsen Craigslist har stämts inför en federal domstol i Chicago för diskriminerande husannonser. Bland de över 200 annonser som utpekats finns lydelser som "Inga minoriteter" och "Endast strängt troende kristen man kan komma ifråga". Craigslist menar att man inte kan ansvara för innehållet i annonserna och att man på begäran från användare omedelbart avlägsnar tveksamma annonser. (*SFGate.com 9/2 2006*)

Nätjättarna låter pengarna gå före mänskliga rättigheter i Kina. Att Google, Yahoo!, MSN, Cisco m fl knäböjer för diktaturen i Kina genom att acceptera censur, lämna ut uppgifter om användare, innehållet i e-mail etc är allmänt känt och har på senare tid fått en väldig medial uppmärksamhet. De nämnda företagen har nu ställts till svars i USAs kongress och enligt DN kan frågan "bli besvärlig att hantera för president George W. Bush. Även annars lojala anhängare inom den kristna högern tycker att USA är för undfallande och inte gör tillräckligt för att protestera mot kränkningar av mänskliga rättigheter som religions- och yttrandefrihet."

Dock meddelar Google nu i mars att man flyttar sina loggfiler med data om sina användare i Kina till datorer i USA och motiverar det att "Vi vill inte hamna i en situation där vi riskerar att bli tvingade att lämna över information till myndigheterna". Dessutom säger Google lite buttert "Från 1998 fram till förra månaden (februari) vägrade vi att öppna google.cn på grund av förhållandena i landet. Men vi har inte sett någon mediebevakning om hur modiga vi var då."

(*DN 16/2 2006, CS 22/2, 10/3 2006, NT 8/3 2006, IT Mar. 2006 m fl*)

MSN och Yahoo! lämnar ut information till amerikanska justitiedepartement – men Google vägrar. Amerikanska justitiedepartementet har begärt att få ut uppgifter om sökningar gjorda under en

viss period sommaren 2005 samt en miljon slumpvisa webbadresser ur indexet. Orsaken är att man vill skydda sig mot en stämning från en medborgarrättsgrupp. MSN och Yahoo! har fallit till föga men Google har hittills (28/2) vägrat.

(CS 25/1 2006, Boston.com 19/1 2006, Yahoo News 27/1 2006, SearchEngineWatch 28/2 2006)

EUs ministerråd sade ja till trafikdatalagring. EU-parlamentet har tidigare godkänt det mycket kontroversiella (hot mot medborgarnas integritet; stora kostnader för teleoperatörerna) förslaget. Nu har medlemsländerna 18 månader på sig att genomföra beslutet, som innebär att teleoperatörerna tvingas lagra trafikdata i mellan 6 och 24 månader. Det rör uppgifter om alla SMS, telefonsamtal (vem kontaktade vem; även samtal som inte kom fram) och Internetaktiviteter (e-mail, vilka datorer som hade kontakt), inklusive tidpunkter och platser.

(DN 22/2 2006, LT 22/2, Telekomidag.com 22/2 2006, NT 1/3 2006)

Hemlig censur i MSN Messenger? Enligt IT-strategen Pär Ström har Microsoft byggt in hemlig censur i sin populära chattjänst MSN Messenger: alla meddelanden automatläses, och om ett meddelande innehåller viss information stoppas det utan att vare sig avsändare eller mottagare får reda på att det automatgranskats och stoppats. (*Big Brother Bulletin* 14/2 2006)

1.12 Verktyg

Oracle lanserar sökmotorn Oracle Secure Enterprise Search 10g. Programvaran stöder sökning i databaser, program, filserverar, kataloger, webbplatser etc och Oracle "hoppas framför allt att enkel installation och användarvänlighet ska göra sökmotorn attraktiv i jämförelse med nischföretag som Autonomy och FAST". Priset förväntas bli ca 250.000 kr per processor.

(KMWorld 6/3 2006, EIR 13/3 2006)

Fientligt övertagande av Opticom hotade FAST; kunde lett till Yahoo!-övertagande. I början av året lyckades en grupp "rebellinvestorer" skaffa sig aktiemajoritet (50.1 %) i Opticom, dvs det norska företaget som äger 27 % av sökmotorföretaget FAST (Fast Search & Transfer). Därmed tog de också kontroll över FAST. FAST kontrade då, i sista sekund, med att köpa alla utestående andelar i Opticom och övertog därmed kontrollen av Opticom. Om detta motdrag inte hade lyckats skulle FAST troligen ha sålts till någon av flera intressenter, bl a Yahoo! (*EIR* 19/12 2005, 23/1 2006, *IWR Febr* 2006)

ODF Alliance har bildats för att sprida Opendocument - men Microsoft står utanför. Den 3/3 bildades ODF Alliance i vilken ingår ett 30-tal företag, bl a IBM, Sun och Oracle. ODF ska arbeta globalt för att stöda och sprida dokumentformatet Opendocument, som är baserat på XML och har utvecklats av standardiseringsorganisationen Oasis. Microsoft är inte med utan fortsätter att arbeta för att sprida Open XML, som ska finnas med i nästa version av Office-paketet. (CS 6/3 2006)

2. Sverige

2.1 Aktörer

Bisnode nytt namn för sammanslagna BAF Infodata; Ny organisation med fem affärsenheter; InfoTorg blir eget bolag när Infodata delas i tre.

I september förra året godkände konkurrensmyndigheterna Ratos köp av Bonnier Affärsinformation (BAF) och det blev klart med samgåendet med Infodata. Nu i början av år 2006 har det sammanslagna BAF Infodata fått namnet Bisnode och en ny organisation med fem affärsenheter tagit form.

Infodata, med en omsättning på ca 800 miljoner drygt 400 anställda, har delats i tre delar, var och en ett eget bolag: InfoTorg, Infodata Direct och Infodata. InfoTorg svarar för onlineverksamheten med

onlinetjänsten InfoTorg (som är Sveriges största onlinetjänst), Infodata Direct för direktmarknadsförelring (där man är en av de ledande i Sverige) och Infodata för övrig verksamhet (bl a IT-lösningar, telemarketing, prenumerationstjänster, e-handel mm).

Bisnode omsatte 3.283 miljoner kr 2005 och verksamheten bedrivs i 18 länder. Koncernen har 2.300 anställda. De fem nya affärsenheterna är 1) CRM & Direct Marketing (där bl a bolagen Infodata Direct och PAR ingår), 2) Credit & Risk Information (med bl a Soliditet, D&B (Norden och Centraleuropa) och ICC (UK och Irland), 3) Product Directories & Trade Press (bl a Kompass och Hoppenstedt, Tyskland), 4) Business & Market Information (bl a InfoTorg, Affärsdata, PressText, MM Partner, Nyhetsbyrån Direkt, Svenska Handelstidning Justitia, Sverige Bygger och Greens (Danmark)) och slutligen 5) Services & Venture Development (bl a Infodata, Proodle, BusinessCheck (51 %) och AddNode (24 %)).

(*www.baf.bonnier.se mars 2006, Ratos 23/2 2006, LK*)

BTJ Nordic har sålt Boktjänst. Köpare är verksamhetschefen Bengt Ericson, som driver Boktjänst i egen regi. All personal i Skövde har följt med i den nya verksamheten. Boktjänst omsatte 93 miljoner kr 2005. Skälet till försäljningen är att hantering av läromedel framöver inte kommer att vara en del av BTJ Nordics kärnverksamhet i Sverige. (*BTJ 8/2 2006*)

BTJ Nordic får namnet BTJ Group och delas i två separata bolag: BTJ Sverige och Seelig. De två bolagen verkar fristående från varandra fr o m 1 mars. I BTJ Sverige ingår mediaförsäljning till bibliotek, informationstjänster, BTJ Prenumerationsservice, BTJ Bokhandel och BTJ Förlag. I Seelig ingår grossistrelaterade verksamheter. Så här skriver Svensk Bokhandel om bakgrunden till den nya bolagsstrukturen: "Enligt ledningen vill man förstärka de olika varumärkena. Men omvärlden – konkurrenter och stora aktörer i bokbranschen – ser det hela som första steget mot en utförsäljning." Vidare säger Anders Skarin, styrelseordförande i BTJ, så här: "... tidigare var Seelig inte till salu, men det är annorlunda i dag. Ägarna Ratos är här för att utveckla företag och föra strukturella diskussioner när så krävs.". BTJ och Seelig slogs ihop för ett och ett halvt år sedan. Senare fördes delar av Seelig in under BTJ. (*SvB 15/2 2006, BTJ 23/2 2006*)

Orkla Media köper 35 % av Newsdesk. Nyhetsbyrån Newsdesk, som startades 2003, driver en webbplats för pressreaser och andra nyheter (från 2.500 källor). Den riktar sig i första hand till journalister. Sökning är gratis för alla medan bevakningstjänsten (också den gratis) bara är tillgänglig för de 3.600 journalister som har registrerat sig för användning. Orkla Media är det femte största mediebollaget i Norden (i Sverige äger man 49 % av Norrländska Socialdemokraten och CDG Stroede Ralton) och är förutom tidningar, lokalradio och TV aktivt inom omvärldsbevakning, direktmarknadsförelring och nu nyhetsbyråverksamhet. Till DI säger Orkla att "det är strategiskt viktigt för Orkla Media att ta position i en nyhetsbyrå som ligger i framkant vad gäller senaste tekniken för informations- och nyhetsförmedling" och man säger sig ha en ambition att bli en europeisk spelare inom nyhetsförmedling. Orkla äger också 100 % av norska omvärldsbevakaren Opoint (som samarbetar med skandinaviska mediebevakaren Infopaq). (*Resumé 23/2 2006, Orkla 23/2 2006, Opoint*)

Orkla Media är till salu; Bonnier hetaste aspiranten. I höstas annonserade Orkla Media sitt intresse för att gå samman med någon annan medieaktör. Bonnier anmälde sig för att eventuellt köpa vissa delar, som den danska tidningsjätten Berlinske Officin (med bl a Berlinske Tidene och ca 50 lokal-tidningar). Avishuset Dagbladet har sedan i december sagts vara intresserat av att köpa hela Orkla Media. Sedan Orkla Media i mitten av februari officiellt meddelat att man är till salu har ytterligare intressenter anmält sig, nämligen norska A-pressen, finska Samoma (Nordens största mediekoncern), danska Egmont, Isländska Dagsbrun och ett antal norska lokaltidningar. Bonnier tycks dock vara den hetaste aspiranten.

(*Dn.no 14/11 2005, 17/2 2006, N24 8/12 2005, Resumé 12/12, 21/12 2005, 13/2 2006, DN 8/3 2006*)

Pressens Bild Scanpix byter namn till Scanpix. Företaget bildades förra året genom en samman-slagning av Pressens Bild och Scanpix. Att man nu byter namn beror dels på att företaget samarbetar med Scanpix Danmark och Norge, dels på att Scanpix är mer internationellt gångbart. Pressens Bild

ägs till hälften av Bonnier AB medan Scanpix Scandinavia AB majoritetsägs av Schibsted ASA. Nya Scanpix omsätter ca 100 miljoner kr.

(Resumé 10/1 2006, Dagens Media 10/1 2006)

(Anm: Höstens samtal med TT om TT:s eventuella köp av Scanpix har såvitt känt inte lett till något konkret. /LK)

Observer ökade intäkterna med 10 % till 1.776 miljoner kr 2005. Den organiska tillväxten var 2 %. Vinsten sjönk till 177 miljoner kr från 149 miljoner kr 2004. "Efterfrågan på lösningar med integrerad, analyserad och internationell information ökar". (Observer 9/2 2006, DN 10/2 2006)

Ecovision minskade omsättningen till 60 miljoner kr 2005 från 71 miljoner kr 2004. I början av året såldes hela aktieinnehavet i holländska Sharecompany, motsvarande 35.6 % av samtliga aktier. Ecovision har 37 anställda och dess huvudägare är franska Fininfo SA, en europeisk leverantör av finansinformation med 900 anställda och en omsättning 2004 på 1.3 miljarder kr.

(CS 11/1, 15/2 2006, Ecovision 9/2 2006)

Eniro 2005: online ökade med 11 % men offline backade 3 %. De totala intäkterna i Sverige (utom voice) var 2.179 miljoner kr (vilket är exakt detsamma som 2004), varav offline (kataloger etc) 1.598 miljoner kr och online/Internet 581 miljoner kr. Eniro uppskattar att man har 11 % av den för dem relevanta reklammarknaden (totalt 19.9 miljarder kr) i Sverige 2005. Andelen av katalogreklammarknaden var 80 % (2004: 82 %) och av Internetreklammarknaden 36 % (2004: 41 %). Eniros intäkter totalt inkl utländsk verksamhet var 4.827 miljoner kr (ökning med 2 %). Eniro förvärvade i höstas norska Findexa. Man har nu sålt sina verksamheter i Estland, Lettland, Litauen och Ryssland.

(DN 14/1 2006, CS 17/2 2006, Eniro 14/2 2006)

Svenska Picsearch konkurrerar med Google och Yahoo genom att licensiera till andra. Svenska bildsökmotorn Picsearch har "bara" 1.2 miljarder bilder tillgängliga för sökning medan Google har 2 och Yahoo 1.5. Men det är inte mängden bilder Picsearch konkurrerar med utan genom att få sökmotorn mycket använd. Det görs genom att licensiera ut sökmotorn till stora och kända söktjänster som MSN, Ask, Lycos och Spray. Antalet sökningar totalt ökade med 50 % från juni till oktober 2005. Picsearch har 16 anställda och omsatte 2005 ca 12 miljoner kr. (CS 17/2 2006)

Nya konsultföretag i informationsbranschen: det ena stöder köpare, det andra leverantörer. I höstas startade *EPI-Specialisten*, ett konsultbolag i Ronneby som "hjälpes och stöder" organisationer med frågor kring inköp, förhandling, upphandling, licenser och konsortier vad gäller "elektroniskt prenumererbar information" (EPI), e-böcker och annan elektronisk information som nås via Internet. EPI-Specialisten drivs av Niclas Jönsson, som bl a har arbetat på PrioInfo och Swets. Förra våren startade *Wize Nordic*, en Stockholmsbaserad informationskonsult som stöder förlag och informationsleverantörer på uppdragsbasis (korta eller långa). Bakom Wize Nordic står Dan Ahlskog och Ulla Örnfeldt. I deras sk "professional network" ingår bl a Jakob Harnesk. Alla tre nämnda har en bakgrund i BTJ och PrioInfo. (EPI-Specialisten 9/2 2006, Wize Nordic, BBL 2:2006)

2. 2 Tjänster

Norstedts Juridik lanserar "Europarätt på Internet". Det är en komplett databas med Europarätt på både svenska och engelska och motsvarar innehållet i Eur-Lex. Europarätt finns sedan tidigare tillgänglig i Sverige via InfoTorg och Rättsbanken i form av CELEX i svensk och engelsk version. Norstedts Juridik har fö nu i likhet med andra bolag inom Wolters Kluwer bytt till en ny logotyp (dvs cirkeln som håller samman ett antal delar) och grafisk profil som speglar hemmahörigheten inom Wolters Kluwer. (NJAB jan. 2006, mars 2006)

InfoTorgs tjänst Aktiebolagsanalys utvidgas till alla företagstyper. Trots namnet ingår nu i tjänsten Aktiebolagsanalys information om alla typer av företag. Därtill finns nu möjlighet att få

uppgifter om företagens befattningshavare utöver de som är registrerade som företrädare hos Bolagsverket (vilka ingår sedan tidigare). (*InfoTorg dec. 2005*)

Largestcompanies.com utvidgas till hela Norden. Webbplatsen och betaltjänsten, som sedan tidigare innehåller uppgifter om de 20.000 största svenska företagen, utvidgas under mars till att täcka även Danmark, Finland och Norge med deras 10.000 största företag vardera.

(*Largestcompanies 2/12 2005, mars 2006*)

Agent25 integrerar omvärldsbevakning i affärssystem. Agent25 har ingått partnerskap med Abalon, leverantör av affärssystem inom CRM på den nordiska marknaden, och integrerar sitt sökverktyg i Abalons CRM-svit Mayflower (som har 12.000 användare). (*Abalon 5/3 2006*)

SVT vill börja ta betalt för Öppet arkiv. För ett år sedan startade SVTs Öppet arkiv med streamade inslag från SVTs arkiv. Nu vill SVT göra materialet nedladdningsbart och ta betalt för det. För detta krävs emellertid ett riksdagsbeslut och det hoppas man få under året. En proposition från utbildnings- och kulturdepartementet är på gång där frågan ingår. (*Resumé 25/1 2006*)

Norart (Norska tidskriftsartiklar) nu gratis på nätet. Databasen innehåller referenser till artiklar i 440 nordiska (fack)tidskrifter av olika slag (inkl vetenskapliga). Kopiebeställning ingår för låntagare vid norska bibliotek. (www.nb.no/baser/norart) (*Norart 1/1 2006, Bibl.föreningen 16/12 2005*)

Boktips.net tipsar om skönlitteratur. Boktips.net, som startade i början av året, är ett samarbete mellan folkbibliotek (fn 23 st) i Västra Götaland. Projektet samordnas av Regionbibliotek Västra Götaland med stöd från Kulturrådet (74.000 kr). Databasen ger tips på böcker som finns att låna på dessa bibliotek. Förutom bibliografiska uppgifter är "tipsen" försedda med en kort beskrivning, nyckelord, kategori (t ex "spännande", "kärlek", "djur") och uppgift om "Passar för" (t ex Vuxna). Ambitionen är att boktips.net på sikt ska bli nationell. Ännu i början av mars innehåller boktips.net färre än 200 titlar. (*BBL 1:2006, Boktips.net 8/3 2006*)

Svenska Wikinews har startat igen efter ett halvårs uppehåll. Wikinews är en fri nyhetstjänst med öppet innehåll som vem som helst kan bidra med artiklar till. (sv.wikinews.org/wiki) (*CS 16/2 2005*)

Svenska proteinatlasen HPR (Human Proteome Resource) byggs ut. Nu i mars sker en ny stor uppdatering av HPRs "bildatlas" med 300 nya proteiner. Den är tillgänglig via webben. Tack vare ytterligare 45 miljoner kr i anslag från Wallenbergstiftelsen kommer atlasen att uppdateras en gång i halvåret med betydligt större påfyllningar av data. (www.proteinatlas.org) (*NT 1/2 2006*)

Schibsted lanserar norska sökmotorn Sesam i Sverige i vår. I november lanserade Schibsted sökmotorn Sesam.no i Norge med en marknadsföringsbudget på 75 miljoner kr (vilket ledde till att Schibsteds rörelseresultat för 2005 minskade med 37 miljoner kr). Nu är det snart dags för en lansering även i Sverige. (*Resumé 2/2 2006, Dagens Media 31/1 2006*)

2.3 Bloggar

Aftonbladet har köpt Bloggportalen.se. Bloggportalen startade i augusti 2005 och samlar, enligt aftonbladet.se, de flesta av Sveriges bloggar. I februari hade den 3.500 anmälda bloggar. Köpet av Bloggportalen ingår i en stor satsning på interaktion med läsarna. (*Resumé 23/2 006, Bloggportalen*)

Bonnier köper åtta bloggar. Bonnier Dagstidningar har köpt "feberbloggarna" Prylfeber, Macfeber, Ipodfeber, Spelfeber, Bilfeber, Hoj feber, Reklamfeber och Videofeber. Bloggarna har drivits som ett fritidsprojekt och några annonsintäkter har det knappast varit frågan om. Grundarna säger att "rent finansiellt säljer vi, men ideologiskt är det ett samarbete". Bloggarna ska nu samverka med Bonniers dagstidningar, t ex DN, Expressen och Sydsvenskan, trafikmässigt och möjligen även innehållsmässigt. (*Dagens Media 23/1 2006*)

Söktjänstbloggare i samverkan. Internetbrus.com och Uppkopplat.se har inlett annons- och innehållssamverkan. Internetbrus.se, som drivs av Lars Iselid och Lars Våge, firade nyligen sitt 5-årsjubileum. Uppkopplat.se startade i oktober förra året. *(Resumé 9/1 2006, Dagens Media 9/1 2006)*

2.4 Legalt

Retrievers vd polisanmäld för upphovsrättsintrång. Bakom anmälan står Journalistförbundet, Författarförbundet, Dramatikeförbundet och Läromedelsförfattarnas förbund. Så här skriver deras representanter i DN: "Söderling och hans företag har många gånger brutit mot våra medlemmars upphovsrätt genom att lägga ut deras textmaterial på Internet i databasen Mediearkivet (...) trots att han i många fall saknar tillstånd till det, trots att han vet att han inte har tillstånd. (...) Mediearkivet har haft ett avtal med oss och med vår upphovsrättsorganisation ALIS. Det gällde från våren 2004 fram till den sista december samma år. För rätten att använda våra medlemmars material betalade Mediearkivet när tre miljoner kr. (...) Robert Söderling vet alltså vad han gör. Och för att försöka komma undan har Söderling valt att till oss varje månad skicka en summa pengar som ersättning. Summan har han själv valt, utifrån vad han själv anser att han ska betala".

Robert Söderling håller i en intervju i Dagens Media med om att inget avtal finns men menar att "ALIS ville ha skyhögt betalt, vilket vi inte gick med på. (...) Det var "take it or leave it" för dem och då kom vi inte överens. (...) Om de säger till oss vilka artiklar som är skrivna av frilansare så kan vi plocka bort dem, men det vill de inte så det blir ett svårt läge för oss." Dessutom säger han att avtalet från 2004 faktiskt täckte all tid bakåt som Mediearkivet har använt deras material.

(DN 12/1 2006, Dagens Media 12/1 2006)

Norsk frilansjournalist fick rätt mot Dagens Naeringsliv. Frilansjournalisten Jan Kokkins artiklar i Dagens Naeringsliv hade gjorts tillgängliga i Mediearkivet.no utan att det fanns avtal om elektronisk publicering. *(Lov & Data Desember 2005)*

(Anm: Jämför den snarlika domen mot Affärsdata för en frilansares artiklar avsedda att publiceras i Göteborgsposten. *(Online- och webbnheter 2005:5)*).

TV3:s webbplats omfattas inte av yttrandefrihetsgrundlagen (YGL). Det har Justitiekanslern (JK) kommit fram till efter att en anmälan gjorts för en publicering på TV3:s webbplats om programmet Insider. TV3 har sin redaktionella anknytning i London och webbplatsen används, enligt JKs tolkning, för att marknadsföra Inside och andra program i TV3. Därför spelar det ingen roll att servarna står i Stockholm och att de som producerar webbplatsen är verksamma där, liksom de som arbetar med Insider. JK konstaterar att den s k databasregeln i YGL inte kan anses gälla och YGL därmed inte är tillämplig. *(Juridik Idag 15/12 2005, 9/1 2006)*

Regeringen föreslår elektroniskt kungörande i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT), som offentliggörs på Bolagsverkets webbplats och blir gratis. I en proposition, som bygger på förutsättningen att PoIT i fortsättningen publiceras på Bolagsverkets webbplats, föreslås att det ska införas en lag om att den som annonserar i PoIT ska betala en avgift för detta.

De ekonomiska konsekvenserna för "det allmänna" och för företag m fl beräknas så här: Bolagsverkets kostnader för att anpassa sina system och för informationskampanjer kommer att uppgå till 11 miljoner kr. De löpande kostnaderna blir 2.5 miljoner kr per år. Till detta kommer den årliga avgiften till Svenska Akademien på 12 miljoner kr per år och avskrivningskostnader på 2.2 miljoner kr per år under fem år (avser de 11 miljonerna). Annonsintäkterna till PoIT 2002 var ca 35 miljoner kr, varav PRV stod för 17 miljoner kr och domstolarna för 6.5 miljoner kr. I den nya tappningen räcker det med att ta in 16.7 miljoner kr per år (2.5+12+2.2). Även om driftskostnaderna blir 5 istället för 2.5 miljoner kr skulle de totala annonskostnaderna minska med minst 15 miljoner kr per år, varav hälften föreslås komma Bolagsverket till godo och hälften annonsörskollektivet. (Anm: Däremot minskar intäkterna för den nuvarande utgivaren av PoIT, dvs Edita Publishing AB).

En intressant del i propositionen rör frågan om vad som ska anses utgöra originaldokument: den elektroniska versionen eller den tryckta. Svaret är den elektroniska: "Den på Bolagsverkets webbplats

offentliggjorda versionen kommer ... att utgöra originalversion medan pappersversionerna kommer att utgöra enbart kopior.” (Justitiedepartementet 26/1 2006)

Svenska personuppgifter föreslås få lämnas till andra länder. Enligt förslaget till lag om behandling av personuppgifter ska Försvarets radioanstalt (FRA) få utökade möjligheter att lämna personuppgifter till andra länder ”... om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att FRA skall kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelsesamarbetet”. Förslaget reglerar inte vilka personuppgifter det rör sig om, vilket innebär att all information som FRA kommer över kan lämnas ut. Juristprofessorn Dennis Töllborg är oroad: ”Det öppnar totalt. Det kommer att beröra enskildas integritet i större utsträckning än tidigare. Det här innebär en generalfullmakt för regeringen att lämna ut vad som helst, även uppgifter som lyder under sekretess.” Freds- och konfliktforskaren Wilhelm Agrell säger ”Det som sticker en i ögonen är att det inte förs någon som helst diskussion om riskerna.” (DN 5/1 2006)

2.5 Staten och IT

IT-politiska propositionen klubbad i riksdagen. Innehållet har av den borgerliga alliansen kallats ytlig och utan visioner. (Riksdagen 25/1 2006, CS 23/1, 27/1 2006)

Statskontoret föreslår databas med information om Sveriges myndigheter; ska drivas av SCB. Utvecklingskostnaden för databasen, som bör kompletteras med kartor, diagram och tabeller, beräknas till 100.000 kr och driftkostnaden till 30.000-50.000 kr per år. (IDG 2/1 2006, CS 9/2 2006)

VERVA övertar ramavtalen från Statskontoret. Den nya samordningsmyndigheten VERVA, Verket för förvaltningsutveckling, som startade vid årsskiftet, har övertagit IT-ramavtalen (som enligt ett utredningsförslag ersätts av e-auktioner 2007) från Statskontoret. Det innebär också att det är Verva som gör upphandlingarna. Statskontoret ska i fortsättningen bara syssla med utredningar och analyser till stöd för regeringen.

Det nya ramavtalet Informationsförsörjning 2005 är klart. Bland sökverkygen finns Autonomy, Verity (Teleca), Convera (IDA Infront) och MondoSearch (WM-data). Avtalet löper på två år. (CS 30/12 2005, 9/1, 20/1, 23/1 2006, NT 30/12 2005, 18/1 2006, Avropa.nu 20/1 2006)

24-timmarsdelegationen har avgett slutrapport. Delegationen lades ner den 31/12 och dess arbetsuppgifter har överförts till VERVA. Bland rapportens förslag finns ”Min sida”, vilket innebär att alla medborgare och företag tilldelas en säker webbsida där myndigheternas grunddata om individen/företaget görs tillgängliga. Här sägs också att ”E-tjänster måste kompletteras med stödjande människor, exempelvis generalister på bibliotek, informationskontor och andra lättillgängliga platser.

(24-timmarsdelegationen 21/12 2005)

Regeringen föreslår att Bolagsverket ska kunna ta emot årsredovisningshandlingar elektroniskt. I en lagrådsremiss föreslås att det ska bli möjligt för aktiebolag att ge in anmälningar för registrering, ansökningar och årsredovisningshandlingar elektroniskt. Uppgifter som registreras i aktiebolagsregistret och som idag kungörs på svenska ska även kunna registreras och kungöras på annat EU-språk eller på norska eller isländska. Bolagsverket hoppas på ett införande av xbrl (en xml-standard för ekonomisk information). Lagrådsremissen föreslår också att aktiebolag på sina webbplatser ska ha uppgifter om bolagets firma, den ort där styrelsen har sitt säte, organisationsnummer och eventuell likvidation.. eftersom det som format att det fastställs. (Justitiedepartementet 9/2 2006, CS 1/12 2005, 11/1 2006)

SPAR-utredningen nedlagd. I somras lade SPAR-utredningen fram sitt betänkande. Där föreslogs att SPAR (det statliga person- och adressregistret) i hittillsvarande tappning skulle läggas ner och att Skatteverket ska vara ansvarig myndighet för det statliga åtagandet att tillhandahålla personuppgifter. I remissomgången mötte förslaget stark kritik från flera håll och ärendet har sedermera lagts ner. (LK)

Elektroniskt publicerade dagstidningar föreslås få del av det statliga presstödet. Förslaget kommer från Presskommittén i ett betänkande. (CS 27/1 2006)

Infomedica får 12 miljoner kr för den nationella vårdportalen. Den ska baseras på den befintliga portalen sjukvardsradgivningen.se och utvecklingen ska ske tillsammans med Carelink. Pengarna kommer från Dagmaröverenskommelsen, som är en statligt finansierad överenskommelse mellan staten och landstingen för särskilda utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvården. Infomedica AB ägs av landstingen och Apoteket. Carelink, som är ett nationellt organ för IT-strategiska frågor inom vård och omsorg, stöds likaledes med 21 miljoner kr, varav 6 miljoner går till projektet Nationell patientöversikt.

Den 10 mars presenterades för en nationell IT-strategi för vård och omsorg, bakom vilken står representanter för socialdepartementet, Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen, Läkemedelsverket, Apoteket och Carelink. Nästa steg är att strategin godkänns av staten, landstingen och kommunerna. IT-strategin bygger på samsyn och frivillighet. Bland uppgifterna är att ta fram en gemensam informationsstruktur med standardiserade termer och begrepp.

(Västerbottens Läns Landsting, CS 9/1 2006, CS/Dagens Medicin 8/3 2006)

2.6 Open Access

SVEP-projektet har avslutats och utvärderats. Slutrapporten för KBs projekt SVEP (Samordning av den svenska högskolans elektroniska publicering) publicerades den 19/10 2005. Denna har sedermera kompletterats med slutrapporter från en förlängning av SVEP 2005-10-01-- 2006-01-17.

Projektet har också utvärderats av utredaren Bo-Christer Björk, som i sin "Utvärdering av SVEP-projektet" (24/10 2005) bl a skriver att "I projektet har främst en bottom-down ansats använts, kompletterad med vissa övergripande uppgifter från finansären. När nu arbetet går vidare kunde det vara motiverat att mera övergå till en top-down ansats. Det skulle behövas ett nationellt strategiarbete för att se vilka de konkreta målen borde vara för de svenska högskolornas del inom ett femårs perspektiv." Björk föreslår också "En nationell tjänst som skulle ge tillgång till alla i Sverige publicerade doktorsavhandlingar".

(KB 19/10, 24/10 2005, 17/1 2006)

KB startar nytt utvecklingsprogram: "SVEP 2 – program för Open Access i Sverige".

(KB 23/1 2006)

KB undertecknar Berlin-deklarationen för Open Access. Berlin-deklarationen antogs 2003 och har hittills undertecknats av ca 140 organisationer, bl a ett antal bibliotek. I Sverige har den undertecknats av KB, Sveriges Universitets- och Högskoleförbund (SUHF), Vetenskapsrådet och Svensk Biblioteks-förening. Universitetsstyrelsen vid Lunds universitet beslutade den 14 november att "forskaren om möjligt bör publicera forskningsresultat i en fritt tillgänglig tidskrift".

(KB 16/11 2005, 23/1 2006, IDG.se 25/1 2006, CS 27/1 2006)

OpenDOAR har öppnat sin lista över öppna arkiv. F n ingår uppgifter om drygt 350 öppna arkiv. OpenDOAR är ett samarbete mellan Lunds universitet och University of Nottingham.

(www.opendoar.org) (ScieCom 27/1 2006, OpenDOAR 1/3 2006)

Ingerd Rabow utsedd till hedersdoktor vid Lunds universitet. Humanistiska fakulteten vid Lunds universitet har utsett 1:e bibliotekarie Ingerd Rabow, Biblioteksdirektionen, Lunds universitet, till fakultetens hedersdoktor 2006 för hennes stora engagemang i bl a ScieCom och Open Access-rörelsen i stort. (Lunds universitet 26/1 2006, BBL 2:2006)

DIVA i samarbete med Scirus. Samarbetet går ut på att Scirus indexerar materialet i DIVA (Digitala vetenskapliga arkivet) och gör det tillgängligt i sin sökmotor. Dessutom förses DIVA-portalen med möjligheten att söka i DIVA med Scirus sökmotor. DIVA innehåller f n ca 8.000 examensarbeten, avhandlingar mm från 13 svenska, ett danskt och ett norskt universitet. (www.diva-portal.org)

(EC Xtra 13/12 2005, Knowledgepeak 14/12 2006, Online Mar/Apr 2006)

2.7 KB, BIBSAM, LIBRIS

KB vinnare när bibliotekssektorn får 36 miljoner kr för sysselsättningsskapande åtgärder. Kulturrådet har fördelat 225 miljoner kr för sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn (Accessprojektet). Av dessa går 36 miljoner kr till 34 projekt inom bibliotekssektorn. KB får 9.6 miljoner kr vilka först och främst kommer att användas till digitalisering av samlingarna. Ett 20-tal anställningar planeras i år. (*Kulturrådet 20/2 2006, DN 21/2 2006*)

BIBSAM-projektet ”Analys av Google Scholar och Scopus i jämförelse med Web of Science” rapporteras via blogg. Bloggen kallas ”One Entry To Research” syftar till att samla erfarenheter och synpunkter kring projektet (som pågår till 30/8). Såväl projekt som blogg drivs av Lars Iselid. (*oneentry.wordpress.com 1/3 2006, Informationsportalen.dk 19/1 2006*)

Google Scholar i svensk version länkar till LIBRIS. Google Scholar finns nu i svensk version. Poster som refererar till artiklar i tidskrifter som är registrerade i LIBRIS innehåller länkar till motsvarande poster i Libris Webbsök. Därmed ges omedelbart besked om vilka svenska bibliotek som tillhandahåller funna artiklar. Det rör sig ännu om ett test med 1 miljoner slumpvis utvalda poster. I Storbritannien ges på samma sätt länkar till British Library, inkl beställningsmöjlighet. (*scholar.google.se*) (*Searchenginewatch 11/1 2006, KB, Google, KNowledgespeak 9/3 2006*)

LIBRIS som lokalt system? Denna fråga utreds f n av KB/BIBSAM. Den 19/1 publicerades ”Libris som lokalt system – en förstudie om möjligheterna till en central lösning för landets forskningsbibliotek”, utförd av Mats G. Lindquist. Frågan diskuterades vid en större hearing vid KB den 6/2 och i mitten av hösten kommer ett slutligt förslag till handlingsalternativ att läggas fram för biblioteken. (*KB 19/1 2006, 13/2 2006*)

KB har publicerat Svenska forskningsbibliotek – Treårsrapport 2002-2004. Den beskriver och analyserar utvecklingen vid forskningsbiblioteken i Sverige. ”Det digitala biblioteket är inte längre en vision utan i högsta grad verklighet. Universitets- och högskolebibliotekarierna upptas sakta men säkert i högskolans pedagogiska processer. Den traditionella bilden av biblioteken som utlåningscentral är fortfarande klart urskiljbar, men förbleknar alltmer.” (*www.kb.se/BIBSAM/statistik/3arsrapp/grund.htm*) (*KB 17/2 2006*)

2.8 Diverse relaterat till bibliotek och informatik

“Eref.se – mer en ambition än ett samarbete?” Jakob Harnesk har på uppdrag av Kulturrådet utvärderat den elektroniska frågetjänsten Fråga biblioteket. Efter att ha tagit del av hans slutrapport ställer sig Biblioteksbladet frågan hur det egentligen står till med den förra våren sjösatte elektroniska referenstjänsten erref.se (som är ett samarbete mellan Fråga biblioteket och Jourhavande bibliotekarie) och ger själv svaret att ”Samarbetet tycks mest manifesteras i att man delar en gemensam teknisk plattform, i övrigt är samverkan enligt honom praktiskt taget obefintlig.”. Beträffande en långsiktig lösning för frågetjänsten föreslår Jakob att tre lånecentraler (Umeå, Malmö, Stockholm) ska ansvara för den, varav Malmö utses som ägare till projektet. (*BBL 10:2006*)

“Fråga teknikbiblioteken” har startat. Denna elektroniska referenstjänst startades i februari av KTH, Chalmers, Luleå tekniska universitet, Linköpings universitet och Uppsala universitet. Den är öppen kl 9-17; biblioteken ansvarar för varsin veckodag. Utvärdering sker efter våren. (*www.erref.se/teknik*) (*BBL 2:2006, CS 3/2 2006*)

KI har inrättat en professur i hälsoinformatik. Bland uppgifterna för den professor som nu söks blir att titta på hur man ska göra informationen inom vården sökbar och åtkomlig, bl a genom att arbeta för att använda samma begrepp och termer. (I Danmark införs nu en gemensam vokabulär med 350.000 begrepp). En uppgift blir också att driva informatiken som forskningsområde. (*KI, CS 1/3 2006*)

Dataföreningen ska vidga sig - vill få med informatiker och bibliotekarier. Dataföreningens nya föreningsdirektör Annica Bergman (fd IT-direktör på Riksdagen) vill att föreningen istället för att driva klassiska IT-frågor verkar för en sund IT-utveckling. Hon vill bredda föreningen, fördubbla medlemsantalet och få med nya yrkesgrupper - och nämner specifikt informatiker och bibliotekarier. (CS 3/3 2006)

Svensk Biblioteksforskning gratis på nätet. Det sker i samband med att den övergår till e-tidskrift. Svensk Biblioteksforskning publiceras av Institutionen Biblioteks- och Informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan vid Högskolan i Borås och Göteborgs Universitet. (www.hb.se/bhs/svbf) (Högskolan i Borås)

2.9 Nätmedier

Snabbt upptåg för N24; redan större än Di.se; höjer annonspriserna med 25 %. På bara ett halvår har N24 gått om Di.se som den största näringslivswebbplatsen. Vecka 8 hade man haft besök av 455.000 unika webbläsare, vilket ska jämföras med Di.se's 428.000. Man har också gått om "modern" SvD.se, som hade 415.000. DI menar sig inte känna av N24:s framgångar; enligt Sifo är överlappningen bara 15 % vilket DI tolkar som att N24 hittat en ny publik. Eftersom N24:s annonsplatser är ständigt fullbokade vågar de sig nu på att höja annonspriserna (men blir trots det, enligt egen utsago, inte dyrare än Di.se). N24 har anställt elva nya näringslivsjournalister. I december startade man en ny börstjänst för samtliga aktier på de nordiska börserna och utökade den redaktionella bevakningen av de nordiska börsbolagen. (Resumé 12/12 2005, 2/2, 23/2, 8/3 2006, Kiaindex v 8 2006)

Dagens Industri anklagar N24 för plagiat och upphovsrättsintrång. Flera reportrar på Dagens Industri menar att N24 har plagierat deras artiklar mer eller mindre rakt av. Det här är inte unikt för N24 utan samma sak gäller flera nyhetswebbplatser. DI:s Fredrik Sjöshult säger sig vara "grundligt trött på kopieringssajter som lever på att sno andras jobb, exempelvis Realtid.se och Dagens PS". Det är en trist utveckling som hotar den kvalificerade journalistiken. Lyckligtvis har DI råd att slå vakt om sina nyheter och ta en fajt med dem som kopierar, men många frilansare har inte de resurserna". DI har nu krävt N24 på 15.000 för upphovsrättsintrång. DI anklagar även Aftonbladet för plagiat, men nöjer sig i det fallet med en ursäkt. (Resumé 17/1 9/3, 10/3 2006, Dagens Media 17/1 2006)

SvD bolagiserar sina nya medieprojekt. SvD Nya Medier heter det nya bolaget, som samlar Schibsteds N24, Jobb24, SvD.se och Tasteline. (Dagens Media 8/2 2006)

N24 lanseras även i Norge. Nya N24.no, som lanseras den 18/4, ska utseendemässigt överensstämma med N24.se, ha 15 anställda och ägas till 60 % av Aftenposten och till 40 % av VG Multimedia. Målet är att bli Norges största näringslivswebbplats. (Resumé 17/2 2006)

Falska inlägg på nätet fick Resumé att stänga möjligheten till artikelkommentarer. Nätupplagan av Resumé stängde före julen möjligheten att kommentera artiklarna. Orsaken var ett omfattande missbruk där personer författat inlägg i andras namn. Möjligheten till kommentarer öppnades igen i januari då redaktionen var fullt bemannad. (Dagens Media 3/1 2006)

Metro förnyar avtalet med TT – medan DN anklagas för nyhetsstöld. Under hösten sade både Metro och Dagens Nyheter upp sina avtal med TT. I december tecknade dock TT och Metro ett nytt avtal. DN kör dock vidare på egen hand, bl a med hjälp av ett antal nya bevakningsredaktörer. TT anklagar dock DN för ett "systematiskt och omfattande nyttjande" av dess material, ibland utan att ens ange källa. DN säger att "vi har rätt att citera TT på samma sätt som vi citerar andra källor". (Metro och DN betalade förra året omkring 7 miljoner var till TT, som då presterade rekordresultat med en försäljning kring 200 miljoner kr. Bland nya kunder är N24 och Fokus. Därtill köper befintliga kunder mer och mer). (DN 3/12 2005, 19/1 2006, Dagens Media 2/12, 20/12 2005, 2/1, 27/1 2006)

Metro satsar på nyhetswebbplatser i Sverige och i andra länder. Metro ska under året starta nättidningar i de flesta av de 19 länder där den utkommer. De kommer att vara inriktade på nyheter och skilja sig helt från tidningen I Sverige kör man igång senare i vår, bl a med material från TT. Tre personer ska nyanställas för att sköta webbplatsen. (*Resumé 13/1 2006, Dagens Media 26/1 2006*)

NSD har startat nyhetsbyrå i norr. Nyhetsbyrån NSD Vision Nyhetsbyrå har startats av tidningen Norrländska Socialdemokraten. Den har fem anställda och riktar sig till olika medier i Norrbotten. De första kunderna är moderbolaget NSD och Annonstidningarna i Norrbotten. Tjänsterna består av text, webbproduktion, radio- och filminslag. (*Resumé 11/1 2006*)

2.10 Nätmarknaden mm

Aftonbladet fortsätter att leda på webben. Vecka 8 gällde följande betr besök av antal unika webbläsare: aftonbladet.se 3.702.000, msn.se 3.182.000, Eniro.se 1.651.000, expressen.se 1.580.000, Lunarstorm.se 1.447.000, Svt.se 1.169.000, hitta.se 1.035.000, Passagen.se 1.018.000, dn.se 942.000, Spray.se 918.000, Tradera 835.000, SR.se 637.000, hemnet.se 507.000, n24.se 455.000, di.se 428.000, n3sport 419.000, svd.se 415.000. (*Kiaindex v 8 2006*)

Sökordsmarknadsföring ökade med 58 % till 146 miljoner kr 2005. Internetannonsering ökade totalt med 24 % till 1.63 miljarder kr år 2005. Sökordsmarknadsföring ökade mest, med 58 % till 146 miljoner kr. Annonsering/samarbeten ökade med 33 % till 736 miljoner kr, onlinekataloger/eftertext med 11 % till 722 miljoner kr och E-postmarknadsföring med 42 % till 23 miljoner kr. De totala medieinvesteringarna i Sverige år 2005 var 27 miljarder kr efter en ökning med 7 %. (*IRM 20/2 2006*)

E-handelns andel av den totala handeln 2005 var 2.1 %; ökade med 32 % till 9 miljarder kr. År 2004 var e-handelns andel av den totala handeln 1.6 %. Ökningen i år förväntas bli 20-30 %. (*Telekomidag.com 31/1 2006, CS 1/2 2006, Dagens Media 9/2 2006*)

E-böcker allt populärare. E-boksdistributören eLib hade 94.000 nedladdningar 2005. Sedan starten hösten 2000 har över en kvarts miljon e-böcker laddats ner. Idag erbjuder ett 70-tal förlag nära 1.000 titlar som e-bok. 191 kommunbibliotek har e-boksservice. (*Dagbladet 10/1 2006, CS 5/1 2006*)

Succé för SR:s podradio med 1.3 miljoner nedladdade program sedan i maj. SR inledde sina försök med podradio i maj förra året. I slutet av året var 28 program tillgängliga. Under december var de mest nedladdade programmen Vetenskapsradion (40.000 nedladdningar), Spanarna (35.000) och Salva (20.000). I somras hade Sommar 500.000 nedladdningar. (*Dagens Media 10/1 2006, Resumé 20/1 2006*)

Internet allt viktigare för bostadsköpare. Skandia Mäklarna har frågat 1040 bostadsköpare hur de hittade sin nya bostad. Nästan hälften (49 %) hittade den via Internet och bara drygt var tredje (35 %) via dagspressannonser. På sikt är detta ett hot mot bostadsannonseringen i dagspressen, säger Skandia Mäklarnas marknadschef. (*Bygghälsan 28/11 2005*)

E-postmarknadsföring ökar starkt – men ännu ett litet område. Siffror från Institutet för reklam- och mediastatistik visar att e-postmarknadsföring ökade med 35 % till 3.8 miljoner kr tredje kvartalet 2005 jämfört med samma kvartal 2004. Beloppet avser både direkt e-post som annonser i nyhetsbrev som sänds via e-post. (*Resumé 12/1 2006*)

Betalsamtal omsatte 2.4 miljarder kr 2004; nummerupplysning drog in mest (660 miljoner kr). Betalsamtalen har stadigt ökat sedan mitten av 90-talet. 2004 beräknas de ha dragit in 2.4 miljarder kr, varav WAP (klicka- och betala-tjänster) genererat 400 miljoner kr, SMS (t ex köpa ringsignaler, sportresultat, tjänster på Lunarstorm) 300 miljoner kr, massanrop (t ex betalnummer i samband med omröstningar i TV) 500 miljoner kr, 900-tjänster (t ex väder, dating, horoskop) 400-450 miljoner kr och nummerupplysning 660 miljoner kr. Nu vill Konsumentverket ha en lagändring som tvingar teleopera-

törerna att spärra alla betalnummer i det fasta telenätet. De som ändå vill använda betaltjänster måste aktivt ta bort spärren i sitt abonnemang. (CS 16/12 2005)

2.11 Övriga nättjänster

Eniro.se lanserar ”Ring oss gratis” på Gula Sidorna. Via en länk i träfflistan får användaren upp ett fönster där det egna telefonnumret anges. Därefter blir man uppringd och kopplad till företaget. Tekniken kallas ”click-to-call” och används bl a av Eniro-ägda Findexa i Norge. Det är de 30.000 företag som har en informationssida på Gula Sidorna som omfattas av tjänsten. Den är gratis för användarna och även nu till en början för annonsörerna som ett mervärde till deras annonsering. (Eniro 1/2 2006)

Eniro vill bli nummer ett i Norden inom prisjämförelser. Det säger Eniros koncernchef i samband med att Eniro köpt norska Dinpris. Eniro har också köpt danska Webdir, verksamt inom lokala kataloger. (DN 7/2 2006)

N24 och SvD.se startar Jobb24.se. I höstas startade Bonnierägda medierna DN, GP och Sydsvenskan jobbwebbplatsen Merajobb.se. Nu i januari kontrade Schibstedmedierna Näringsliv24 och Svenska Dagbladet med Jobb24.se, som ska drivas av SvD Nya Medier. (Dagens Media 24/1 2006)

Expressen och TV4 går ur Koll. Båda två vill utveckla saker som Koll inte gör idag. Istället ökar DN, GP och Sydsvenskan sina andelar. Radannonserwebbplatsen Koll startade 2004 med målet att bli större än Blocket. Idag har man 50.000-60.000 annonser medan Blocket har ca 330.000. Mest intäkter har Allaannonser från bostadsannonser medan Blocket (som har annonser med varor värda 100 miljarder kr) får mest intäkter från bilannonser. (Dagens Media 30/12 2005, 11/1 2006)

Svaret.se slåss mot Eniro med lägre priser. Svaret.se, som startade för jämnt ett år sedan, satsar på att slå Eniro.se och Hitta.se vad gäller kontaktuppgifter till företag. Enligt egen utsago ligger man på drygt halva priset jämfört med Eniro för att registrera tilläggsuppgifter. F n är 720.000 företag är sökbara och sorterade under branschrubriker. Svaret.se tillhandahåller i övrigt privatpersoner, shopping (Kelkoo), Köp & Sälj (tillsammans med AllaAnnonser) mm (Dagens Media 25/1 2006, Svaret.se)

Allaannonser upphör med Metro-samarbetet. Orsaken är att samarbetet inte gav vad de förväntat sig. I höstas var planen var att etablera sig i Europa och senare i USA tillsammans med Metromarket (med ambitionen att slå eBay). Allaannonser samlar annonser från andra annonswebbplatser, vilket väckt stor irritation hos de större annonswebbplatserna, bl a Blocket. Allaannonser gjorde en förlust på ett par hundra tusen kr förra året. Nu håller man på att integrera sin webbplats med söktjänster för prisjämförelser i syfte att åstadkomma jämförelser mellan nya och begagnade produkter (”en kombination av Pricerunner och Blocket”). (Realtid.se 30/11 2005, Resumé 16/2 2006)

Detta material är i helhet och dess delar skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från Svensk förening för informationsspecialister, Box 55580, 102 04 Stockholm. Telefon 08- 678 23 20, Fax 08-678 23 01, E-post kansliet@tls.se